

Robert
Budapest
2118

Taxa postală
plătite în num.
No. 224716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bansági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a forrás
megjelölésével engedjük meg.

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jambor
F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernö, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ára 5 lej

Szombai, 1932 jun. 25.

5992. ÉV
SZIVAN 21.

XV. Évr.
141. SZÁM

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

VILAG TÖKRE

A világ többsége Franciaország ellen

**Huszonhat európai és
amerikai állam feltétel
nélkül csatlakozik
Hoover leszerelési ja-
vaslatához**

**Az angol diplomácia közvetít Amerika és
Franciaország között. Rómában és az angol
munkáspárt is kedvezően fogadja a javas-
latot. Katonai egyezmény Németország és
Franciaország között?**

Genf, június 24. Huszonhat állam delegátusai tegnap közös emlékiratot nyújtottak át Gibbonsnak, a leszerelési konferencia amerikai fődelegátusának, amelyben az államok bejelentik, hogy minden feltartás nélkül és feltételek mellőzésével hozzájárulásukat adják az amerikai leszerelési javaslatához. A nyilatkozatot Franciaország és Anglia kivételével sok európai ország, továbbá néhány délamerikai állam kormányfői irták alá országaik képviselőiben.

Tegnap Genfben magánmegbeszélések folytak az amerikai javaslat körül. Az angol diplomácia közvetíteni igyekszik az Egyesült Államok és Franciaország között. A Hoover-javaslatok részletes tárgyalását a jövő héten a főbizottságban meg fogják kezdeni. Egyidejűleg Genfben az amerikai, angol és francia leszerelési fődelegátusok a szakértők bevonásával bizalmas értekezleten vitatják a Hoover leszerelési tervezet részletkérdéseit. Egyébként Hoover leszerelési javaslatát Olaszországban a lapok szimpátiával fogadták. A legtöbb sajtóorgánium vezetőhelyen kommentálja a javaslatot. Hangoztatják, hogy a terv elfogadása esetére a világra a béke új korszaka következne el.

Hasonlóképpen az angol munkáspárt elnöksége Hoover leszerelési javasla-

tát a lefegyverzés felé első lépésnek tekintik s mint ilyen örömmel fogadja.

Ujabb jelentés szerint Sir John Simon angol külügyminiszter tegnap este Baldwin helyettes miniszterelnökkel folytatott tárgyalást. A miniszterek ezután részt vettek a minisztertanács ülésen, amelyen többek között Hoover elnök leszerelési tervezetének ügyeit is megvitatták. A külügyminiszter a hét végén visszatáraz Svájcba.

Az Associated Press lausannei távirat szerint von Papan német birodalmi kancellár helyesnek tartaná, ha Franciaország és Németország között katonai egyezmény jönne létre. Ez az ut vezetne el legbizonyosabban a leszereléshez s nyugvópontot juttatná a helyzetet a francia és béga határok, valamint Középeurópában is.

Harminecegy milliárd dollárról tizen-nyolc milliárdra esett vissza a világereskedelem. Genfből jelentik: A Népszövegségi gazdasági bizottságának jelentése megállapítja, hogy a világereskedelem 1929-től 1931 év végéig 31 milliárd dollárról 18 milliárdra esett vissza. Az árak lemorzsolódása a csökkenést mindössze egyötöd részben befolyásolta. Attól kell tartani, hogy a világereskedelem ez évben a 15 milliárd dollárt sem fogja elérni.

Immár nem kétséges, hogy egyedül Franciaország és csatlósai, a francia „pacifizmus” militarista szöszölői csak a gátjai a becsület, az egész világot a béke és a fellelülés korszakába átmentő leszerelésnek.

Franciaország eme magatartása a reflektor fényével világít reá arra, hogy a békekötés utáni évtized politikai zűrzavara s a politikai zűrzavarból fakadt gazdasági nyomor tulajdonképpen a francia hegemonikus törekvésekből zudult a világra.

Tizennégy év óta Európa minden érdeke francia érdekeknek volt alávetve. A Népszövegségi francia vezényszóra működött s immár az is nyilvánvaló, hogy a békeszerződésekből egyedül a francia hegemoniának kedvező feltételeket óhajta betartani anélkül, hogy a reá nézve hátrányosakat akceptálna.

Nem állítjuk, hogy Anglia, Olaszország, Németország és főleg Amerika pusztán önzetlenségéből és főleg felemelő humanitárizmusból akarnak véghez vinni a radikális leszerelést. Önzésből teszik, abból az önző megfontolásból kiindulva, hogy a nagy hadseregek fenntartása lehetetlenné teszi a gazdasági élet fellendülését.

De ezek a nemzeti önzések ma egybeesnek az általános emberi érdekekkel, míg Franciaország nemzeti önzése ezekkel az általános emberi érdekekkel ellen-

kezik. Herriot ama érve, hogy Franciaországban tartania kell a német militarizmus megerősödésétől, már csak azért sem állja meg a helyét, mert hiszen egy leszerelés esetén Németország épügy meg lesz fosztva a felfegyverkezés és agresszív hatalmi politika lehetőségeitől, mint minden más állam.

Maga Herriot is nagyon jól tudja ezt. S ha mégsem ennek a tudatnak jegyében cselekszik, annak oka az, hogy pártja hamis politikai lobogó alatt működik s úgy baloldaliságra, mint szocializmusára nézvést époly mértékben a francia nehézipar és fináncetöke kiszolgálója, mint Tardieu, Poincaré, vagy akármelyik szélső nacionalista francia párt.

Huszonhat nemzet csatlakozása a Hoover-féle leszerelési javaslatához egyöntetűen azt bizonyítja, hogy a világ nem kér a franciák saját testükre szabott pacifizmusából, mely nem a béke biztosítója, hanem ellenkezőleg: a békétlenség és ellentétek gyújtó anyagát szolgáltatja.

Ha mindezek ellenére Franciaország mégis ridegen kitart álláspontja mellett, ha álszantimentális érvekkel akarja elgáncsolni a leszerelés és ezen keresztül a gazdasági regenerálódás nagy ügyét, úgy nem marad más hátra, mint az, hogy azok az államok és nagyhatalmak, amelyek ténylegesen le akarnak szerelni: az elszigetelés és az egységfront politikáját alkalmazzák vele szemben.

**Az Ural — egy új nehéz-
ipari centrum**

„Ha egy más ország — mondjuk Németország, Svájc, vagy Anglia — rendelkezne az Ural fölött, akkor kihozná belőle olyasmit, amiről még csak álmodni sem mernénk. Az Ural egy virágzó ipari területté válna. Most azonban egy kincsenek a szerepét játssza, amely melyen benne nyugszik a földben és mi alig törődünk vele. Az Ural a jövőben él. De hiszünk benne, hogy ez az áldott ország számtalan kincseivel egykor egy más, új élet forrása lesz.”

Ezt lehet olvasni egy uti kalauzban, amelyet 1899-ben adtak ki és amelyet most Moszkvában mutogatnak az idegeneknek, hogy demonstrálják a különbséget tegnap és ma között. Ma ugyanis már javában folyik az urali kincsek kiaknázása olyan tempóban, amire azelőtt Oroszországban gondolni sem mertek. Persze még nincsenek paradicsomi állapotok azon a vidéken, de a munka ritmusa sehol a Szovjetbirodalomban nem olyan élénk és sehol nem olyan céltudatos, mint errefelé. Délnyugaton, Sverdlovskban, a hatalmas Ural terület (amely két és fél-szer akkora, mint Németország) fővárosában dolgozik az új élet motorja, amely észak felől a Jeges tengerig eddig fel nem tárult területeket akar bevonni a gazdasági élet vérkeringésébe. A városnak 40.000 lakója ugyszólván évtizedeken át aludt. 1928-ban a város lakossága megháromszorozódott és ma 400.000 lelket számlál.

Más városok is valósággal felszöknek a földből. 1928-ban a steppében három szegényes kurgizkunyhó állott. Ma ugyanoda épült Magnitogorsk városa 100.000 lakossal. A vadonutaj Berasniki nevű kémiai városnak most 50.000 lakosa van, a tervek szerint azonban másfél év múlva 150.000 lelket kell ide telepíteni. Perwo-Uralskban egy idő óta 5000 ember dolgozik hatalmas gyárak építésén és lakóházakon, hogy rövidesen 150.000 ember hajlék alá jusson. Krasno-Uralsk egy új város, amit egy kiirtott őserdőben alapítottak. Itt ma már 25.000 ember lakik. Slato-Ust egy falu, ide a tervek szerint rövidesen 200.000 embert telepítenek, mert a helység a legalkalmasabb azon a területen finom acél előállítására. Fel lehetne sorolni még jónéhány ilyen centrumot, amelyekben a hatalmas, pártatlan talajkincsek az emberek millióira várnak, akik az Uralt a Szovjetunió legfontosabb nehézipari centrumává fogják tenni. Az ipari virágzás feltevései adva vannak, még a katonai földrajziak is. Mert az Ural messze van a határoktól, távol minden idegen repülőnek rekord-rádiómától. Az Ural fejlődésében látják a szovjet hatalmasai legfontosabb ipari feladatainak megoldását.

1931-ben a tiroli nehézipar többet produkált, mint a cári nehézipar az egész hatalmas régi császári birodalomban. A főleg paraszti munkások kiképzésére technikai iskolákat, üzemi tanfolyamokat létesítettek, a haladottabbak számára persze főiskolai kurzusokat rendeztek be. Minden második munkás tartozik az elméleti oktatásban részt venni. A primitív emberekből az ipar révén akarnak progresszív gondolkozású munkást nevelni.

Az Ural fővárosát több mint kétszáz évvel ezelőtt alapította Katalin cárnő és utána nevezték el Jekaterinburgnak. A város a forradalom egyik centruma volt és új nevét Swerdlow után kapta, akiről azt beszélük, hogy az új Oroszország egyik legjobb gazdasági megszervezője volt. Ma a város képe a régivel szemben teljesen megváltozott. Swerdlownak nincs egyetlen temploma, a régieket átalakították kulturházakká és ipari muzeumokká, amelyek pedig zavarták a várost fejlődésében, azokat felrobbantották és lehoradták. Autobuszok és villamosok szelik át a várost. A régi faházak mellett impozáns új nagy ablaku, ciradamentes házak épülnek, acélkonstrukciók, köből, betonon gyorsan, boszorkányos sietséggel, mint a konjunktúra nagy éveiben az

ekkel lép...
em kíván-
ymást a
n példái
a pártok-
gymást és
ikus meg-
zzel szem
vasárnap-
rágalmak
A nemzeti
omra in-
képpen az
regionaliz-
lók nyole-
rra hivat-
tak nehéz
ntói. Bra-
Duca el-
ák azzal
szerezni,
megtöltö-
amban a
álasztások
megállam
lesznek
egy évvel
egyelőre
n történt,
galommal
k letétele-
pártokkal
atosabban
ságok így
nyilatkoza-
tások szá-
község-
fel állita-
foglalko-
zaival és
mok azt a
bit bizo-
már lát-
gnak szen
keresnek
ény azon-
óverrel és
a panasz-
bizottság-
LANC és
észtvettek.
az is-
tiltott
k.
lozai
g
23. Az il-
ja tegnap
ragikusan
vosi szak-
a kokain-
A vizsgá-
i meg to-
tegnap
tatottnak
ilábra he-
nek
dságai
23. Tekin-
en az ujon-
ent a szo-
fog tar-
k a jövő
esznek en-

Huszonhaton — egy ellen

Eddig huszonhat állam jelentette be feltétlen csatlakozását a Hoover-féle leszerelési tervezethez.

Nagyon valószínű, hogy még számos más állam is csatlakozni fog az általános leszerelést kívánó javaslatához.

A nagyhatalmak közül Anglia, Németország, Olaszország feltétlen hívei a teljes leszerelésnek.

Ennek ellenére a leszerelési konferencia s vele együtt a leszerelés ügye még mindig a vajadás állapotában van.

kiadó Rt.
a Baron L.
lefón 9-77.

Egyesült Államokban és Kanadában, Külön városrészt épül a proletárdiakok számára. Hatalmas munkásklubok, kórházak, könyvtárak. A város multjára már csak egy régi tér emlékeztet. Neve: Népbosszu tér. Egyik házában berendezték a forradalom muzeumát. 1919-ben ebben a házában tartották fogva a cárt és családját egy félévig, azután lelőtték. Terv nélkül, hirtelen, egy éjszaka, holott ünnepélyes népbíróság elé akarták állítani, hogy ez ifelkezzék felette. A polgárháború leg-súlyosabb heteiben történt. Swerdlowsk teljesen el volt vágva Moszkvától és a cári csapatok körülzárták a várost, hogy a cárt és családját kimentessék. A városi szovjet belátta, hogy a város nem tartható, a kommunisták pedig attól féltek, hogy a cár, ha kiszabadul, a külföldön nagy ártalmára lehet a szovjetkormány-ságnak. Rövid tanácskozás után a szovjet elhatározta, hogy a kivégzésért vállalja a felelősséget és önállóan hajítja végre a forradalmi ítéletet. Az ítélet még ma is üveg alatt látható abban a szobában, ahol a cár lakott. Az ítélet szövege mellett látható a cár primitív vázlata a házról, ahol tizenegyedmagával élt, irtó-zatos rettegek között. Kivülről a cári csapatok lövései hallatszottak és a cár hozzájárult, hogy a lövések elől leker-szék őt és hozzátartozóit a ház szuterén-jébe. Odalent már várt rá a forradalmi törvényszék néhány megbízottja és az íté-letet tizenegy tehetetlen emberen gyorsan végrehajtották. Amikor azután a fehér csapatok megszállták a várost, irtó-zatos bosszút állottak a „népbosszu” miatt. Ők nem lőtték le a kezük ügyébe került forradalmárokat, hanem borzalmas kín-zások között végezték velük. Ezeknek a „vöröseknek” fotográfiái is láthatók a forradalmi muzeum házában. Ma férfiak, gyermekek, asszonyok látogatják a házat és minden különösebb emóció nélkül né-zik a közelmutt történetek emlékeit.

A közelben működik a „Wiss”-acélmű. Hatalmas üzem ez, a legmodernebb fel-szereléssel. A gyárban szakadatlanul fo-lyik a munka. A könnyebbik részét a munkának napi hét órában állapították meg ötnapos munkahét mellett. A hen-germűveknél a napimunka már csak négy és háromnegyed óra. A munkások ellátása most, aratás előtt nehéz és szű-kös. Az utolsó évben ugyanis az Urba-lan hatalmas buzaterületek pusztultak el a nagy hőség miatt, az állatállomány jórésztben elpusztult, mert nem tudtak ta-karmányt szerezni számukra. A parasz-tok, akik ezen a területen leginkább sző-vetkezési alapon vannak szervezkedve és ennek köszönhető, hogy a nehéz visz-onyok különösebb zavarok nélkül lesznek megoszthatók. Érdekes ujtása a szovjet-gazdálkodásnak, hogy a gyárak munká-sai közül számosan vadásztársaságot szerveztek. Ez a társaság időnként kirán-dulást tesz az északi erdősegekbe és vad-disznót, medvét és egyéb vadat ejt, azo-kat beszolgáltatja a város mézarszéké-be. Egy másik expedíció halászkirándu-lásokra vállalkozik és óriási mennyiség-ben hozza a szótt halat lovakon, öszvé-reken és szamarokon az első vasutállomá-sig. Innen még egy napi vasuti út, amíg az élelem eljut az ipari centrumig.

Nehéz viszonyok között folyik az új-jáépítő munka az Urban. Az emberek reménye a közeli jobb jövőben azonban minden nehézségeket legyőz. A siker fe-lé való utat jelzi a sok új gyári és lakó-épület, amelynek gyors előteremtése csod-álkozásban ejti a német és amerikai mér-nököket is, akik az Urban segédkeznek a szovjet nagyiparának megteremtésé-ben.

— Légi védelmi gyakorlatok Keletpo-rozországnak. Berlinből jelentik: Kelet porozországnak megkezdődtek a polgári lakosság bevonásával a légi védelmi gy-a-korlatok.

A Gorgulovpért júliusra halasztották. Párizsból jelentik: A július első felére kitűzött esküdtzéki tárgyalások között nem szerepel az elnökgyilkos Gorgulov pere. Eredetileg ugyanis július 11-ére tűzték ki ezt a tárgyalást, melyet most különböző okokból július második felére halasztottak el. Az elhalasztás oka az, hogy a semmitörvényesség még nem döntött azoknak a jogi ellenvetéseknek ügyében, melyeket Gorgulov védője a vizsgálóbí-rói döntésekkel szemben beterjesztett. Valószínűnek látszik azonban, hogy a pert többé nem halasztják el és július második felében feltétlenül ítéletet hoz-nak az elnökgyilkos fölött.

Nincsen semmi kétség:

Sem a „Luxus-kréme”, sem „csoda-kréme”, sem „utánzatok” nem pótolhatják a

NIVEA-CRÉME-T.

Mert az egész világon nincsen más krém, amely szintén a bőrápoló euceritet tartalmazná, pedig ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — *Tehát: Csak Nivea Crème-t és semmi más!*

Ingyen jeggyel és segélyigére-tekkel sem tudják távozásra bírni Washingtonból a front-harcosokat

London, június 24. Washingtoni je-lentés szerint a hatóságok ingyen jegye-ket késznek a frontharcosok rendelkezé-sére bocsátani s ezenfelül kisebb se-gélyt is adnának ha rá lehetne őket ven-ni a szövetségi főváros elhagyására. Ez mindez ideig nem járt sikerrel.

A hatóságok erőszakot nem akarnak alkalmazni a frontharcosokkal szem-ben, mert a közvélemény ezt nem ven-né jónak s rossz irányban befolyá-solná az valómon levő republikánusok elnökválasztási esélyeit.

Hétévi fegyházra ítélték Kalpaktschiefert, a bulgár antiszemita terroristát

Két bűntársa másfélévi, illetve hathónapi elzárást kapott. Az ítéletet enyhének tartják a progresszív körök

Szófia, június 24. Dimiter Kalpak-tschief és a másik két antiszemita ter-rorista bűnügyében, akik mint ismeretes rejtékelyükre cipelték és súlyosan megverték egy zsidó orvost és egy ke-reskedőt, valamint több személyiség el-len készítettek elő hasonló merénylete-ket, — elhangzott a törvényszéki íté-let. A vontatott bünygi tárgyalás ered ményeként Kalpaktschief, — akit a fen-tieken kívül egy bulgár sófför megöl-tével is vádoltak, akinek autóján akarta elcipelni áldozatait — hét évi fegyházra ítélték. Radan Radeff, a „Rodna Zastita” nevű antiszemita szer-vezet tisztviselője hat hónapi elzárást és Toma Stojanoff másfélévi fegyházat kapott. Az ítéletet enyhének tartják a

bulgáriai progresszív körök és kritiká-juk oda konkludál, hogy egy súlyosabb ítéltékés elrettentő példaként hatott vol-na mindazokra, akik gaztetteiknek ál-dozatait zsidók között keresik. Golü-boff ügyész súlyosbbitásért fellebbezett

Amikor Kalpaktschiefert a tárgyaló-teremből visszavezették cellájába, anti-szemita barátai zajos ovációban részesí-tették és virágokkal szórták tele. A „Per” címmel új antiszemita lap indult meg Szófiában, amelynek első száma Kalpaktschief és védőinek fényképeit viseli, tartalma pedig egy az elítélt anti-szemita terroristáról szóló dieshim-nusszal kezdődik. A lap ezenkívül közli a védők antiszemita beszédeit.

A Magyar Párt harminc-éveseinek izgalmas törvény-széki tárgyalása

Botos János hírlapíró és Péterffy Jenő dr. párbajában Colfescu ügyész államellenes izgatásért vád alá helyezte Botost

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék harmadik szekciója előtt érdekes politi-kai per zajlott le pénteken délelőtt. A magyar párt kolozsvári tagozatának ez évi tisztújító közgyűlése viharok között zajlott le, melyeknek középpontjában a helyicsopornak Botos János hírlap-író vezetése alatt álló pártalakulata, a harmincévesek csoportja állott. A har-mincévesek csoportja dr. Zágoni Ist-vánnak alelnökké való kinevezése ellen tiltakozott a közgyűlésen. Dr. Péterffy Jenő, a helyicsopornak akkor megvá-lasztott jegyzője védelmébe vette Zá-goni Istvánt és éleshangu kifejezéseket használt a harmincévesek csoportja el-len.

Botos János nem kevésbé élesen rep-lkázott Péterffynek, akiről azt állí-totta, hogy homályos multu és Colfescu ügyész barátja. Péterffy Jenő Botos János szerint politikailag megbizhatatlan, mert a magyarpárti politikában előbb a harmincévesek csoportja felé orientálódott.

A vita ezután a sajtóban is folytatód-tott, amennyiben Botos János lapjában megismételte a közgyűlésen hangozta-tott vádjait és cikkében politikailag megbizhatatlannak és Colfescu barátjának nevezte ismét Péterffy Jenőt. Ezzel a közgyűlési vitának a bíróság előtt lett folytatása, mert Péterffy Jenő dr. sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsértés büntetettért feljelen-

Bőséges reggeli, kitünő ebéd, elsőrangú szoba

Kolozsi Sósfürdőben

nagyszerű vacsora, szabad fürdés

I. osztály 130 Lei, II. osztály 110 Lei, Autóbuszjáratok Főposta háta mögöl tur-retur 55 Lei.

tést tett Botos János ellen a kolozsvár-ügyészségen. A feljelenés nyomán pént-ekre tüzte ki az első tárgyalást a tör-vényszék, de a tárgyaláson Botos János nem jelent meg. Péterffy dr. a vádlót elővezetését kérte, amikor Colfescu ügyész is szólásra emelkedett és a ma-ga részéről bejelentette, hogy államellen-es izgatás címén vád alá helyezte Bo-tos Jánost. Ezt azzal indokolta az ügyész, hogy Botos János midőn politi-kailag megbizhatatlannak és egyben Colfescu barátjának nevezte Péterffyt, az ügyész személyét és azon keresztül az államhatalmat sértette meg.

A törvényszék ezután a tárgyalást szeptember 16-ra elnapolta és erre az időpontra elrendelte Botos János előve-zetését.

SPORT

Holnap lesz a Haggibbor—szalmár Törekvés labball-mérkőzés

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor—Törekvés (Szalmár) mérkőzésre nagy ambícióval készül a vendéglátó együttes. Az e heti tréningek a legszebb reményekkel kecsegtetnek, mert a Haggibbor minden játékos a fitt kondícióban várja a vasárnapi mérkőzést. A szalmári Törekvés vasárnap éjjel ér-kezik Kolozsvárra komplett csapatával, melyben néhány nálunk is ismert, jóké-pességű játékos is szerepel. A Haggibbor kitűnő programot nyújt vasárnap: dé-lután a Hazenna-csapatok mérkőznek és aztán kezdődik a futballmérkőzés. A Hag-gibbor csatársorában friss erők szerepel-nek, míg a komplett védelem és halvesor régi, biztos része a Haggibbor csapatá-nak. A mérkőzés iránti érdeklődés a leg-jobb reménnyel bíztat, hogy a meccs anyagi eredményei sem maradnak majd a várakozásokon alul.

Ma játssza első mérkőzését Belgrád-ban a román válogatott. A belgrádi Bal-kan-kupamérkőzések programjában vá-ltozás állott be, mert a török futballszö-vegség visszavonta a mérkőzésekről vá-logatott csapatát. Így a tornán Románia, Bulgária, Jugoszlávia és Görögország vesznek csak részt. Az első mérkőzést a román válogatott ma, június 25-én játssza a bolgár nemzeti válogatottal. Román győzelem előrelátható.

Cochet-t legyőzték. Londonból jelentik: Wimbledonban három nappal ezelőtt kez-dődött a nemzetközi tenisz világtorna, melynek máris nagy meglepetése van. Collins angol teniszesező négyeszetes, ha-talmas küzdelemben legyőzte a tavalyi világbajnok Cochet-t. A mérkőzés részle-tes eredményei a következők: Aoki ja-pán—Kinzel osztrák 6:3, 6:0, 6:4. Bous-sus francia—Cramm német 4:6, 8:6, 6:0, 6:4. Van Ryn USA—Kingsley angol 6:3, 7:5, 2:6, 8:6. Borotra francia—Ritchie angol 6:4, 6:1, 3:6, 6:1. Collins angol—Cochet francia 6:2, 8:6, 0:6, 6:3. Oliff angol—Matejka osztrák 6:1, 6:4, 6:2. Menzel cseh—Hughes angol 8:6, 1:6, 6:4, 6:2. — Női egyes. Krahwinkel német—Sterry angol 4:6, 7:5, 6:0. Mathien fran-cia—Valerio olasz 5:7, 6:1, 6:2.

Természetesen Bukarestben lesz az or-szágos bajnoki döntő. Bukarestből jelen-tik: A vasárnapi eldöntésre kerülő UDR—Muresul mérkőzés győztese július 10-én kerül össze, természetesen Bu-ka-restben, a szövetség lieblingjével, a Ve-nusszal. Jellemző, hogy a Venus eddig összes mérkőzéseit Bukarestben játszotta le saját stadionjában.

Az ipar és kereskedelem válsága

A kereskedelem, az ipar és a pénzválság orgánuma, az „Argus” bukaresti napi-lap. Előfizetést és hirdetést legelőnyö-sebben Lepage Kolozsvár utján eszközöl-het. Egy évi előfizetés 1000 lej, félévi 550 lej, negyedévi 300 lej. Hirdetésre kérjen Lepage-tól ajánlatot.

Választási moz

A ga-tási k

Milyen es-ellenzéki

Bucuresti-Bukarest, ju-Kelet tud.) Alig három-el a képviselőválasztások mális körülmények közö-tes teljes gőzzel folyik a pr-szerte, manifesztumok le-képviselőjelöltek és korté-a városokat és falvakat szágon átlátket a vála-láza.

Normális körülmények-tások élénkséget, lendü-gazdasági életbe. A nyó-sok, a kocsmárosok lesz-konjunktura tejfelét s vá-azoknak is, akik kortesi-ségben igyekeznek győz-pártok színeit. A vála-főltőbb költséges pass-olyan alkalom volt, amil-és főképpen a honatyaje-fogukhoz a garast.

A krízis let-konjunkturát

Ez volt normális körü- A krízis azonban let-konjunkturát is. Az ezn-nek. Minden egyes kiad-szigoru revizió alá kerü-elánt a költségek alapos-totta fel. Az erszénye-tágra már csak azért se-a politika sem tartozik-adós mesterségek közé.

Eppen ezért joggal egyik bukaresti lap, hog-lasztási visszaélésekről k-akor a tulajdonképpeni p-vette kezdetét. Kétsége-mány jelöltjein kívül a-ték ki eddig a legnagyobb-ci tevékenységet. És a r-giájával emlegetik Near-liberális jelöltet, aki h-fogadott fel az egész vá-tartamára és aki azt je-választóit taxikon fog-szállítani.

Kinek milyen

A liberálisok 30—35-dátumot remélnék a kö-kon elhódítani. Ezt is-esetben, ha a választáso-dok lesznek. A liber-többsége a régi királysá-nl. A georgisták hason-biztos mandátummal sz-lamentbe bevonulni. Ug-vannak dr. Lupunak is. hogy ezt az arányt elé-söt nincs kizárva, hog-megszerzi magának a b-ges 2 százaléket és e-4—5 képviselőt küld a-séges, hogy az averescu-élerik a 2 százaléket é-nyos, hogy az ugyancs-índuló Filipescu-párt ne-parlamentbe. A kisebb-tok közül még a Jo-kartellnek van a legto-hogy a 2 százaléket elé-

A független socialist-nem látszik bizonyosna-cláldemokraták ezuttal-betni képviselőiket a pa-nyiban a kommunisták-zák abban, hogy az e-letegyék a listáikat, ug-is kétséges. Ezzel sz-veszik, hogy ugy a ma-Zsidó Párt el fogja é-haladni a parlamenti-tásához szükséges 2-színű, hogy el fog vér-kon Constantin Stere is

Kontároktó-denki a saját

Festetni, tisztíttatni, olcsón és jól csakis az UNIO-nál, Cluj!

Választási mozaik

A gazdasági válság kiölte a választási konjunkturát is...

Zsidó szavazatokért vetélkednek a többségi pártok. Még le sem zajlottak a választások és már is obstrukcióról beszél az ellenzék

Milyen esélyekkel indulnak a választásba az ellenzéki pártok

Bucuresti-Bukarest, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Alig három hét választást csak el a képviselőválasztások napjától. Normális körülmények között ilyenkor már teljes gőzzel folyik a propaganda ország-szerte, manifesztumok lepik el a falakat, képviselőjelöltek és kortesek szállják meg a városokat és falvakat és az egész országban átlátnak a választási izgalmak láza.

Normális körülmények között a választások élénkséget, lendületet hoznak a gazdasági életbe. A nyomdászok, a taxikók, a kocsmárosok lesznek a választási konjunktúra tejfelet s valami még marad azoknak is, akik kortesi és egyéb minőségben igyekeznek győzelemre segíteni a pártok színeit. A választási kampány fölöttébb költséges passzió s a multban olyan alkalom volt, amikor az érdekelték és főképpen a honatyajelöltek nem verték fogukhoz a garast.

A krízis letörte a választási konjunkturát is

Ez volt normális körülmények között... A krízis azonban letörte a választási konjunkturát is. Az ezresek nem repülnek. Minden egyes kiadási tétel előzőleg szigorú revízió alá kerül. A választási elánt a költségek alapos mérlegelése váltotta fel. Az erszények nem nyílnak tóra már csak azért sem, mert ma már a politika sem tartozik a tulságosan kiadós mesterségek közé.

Eppen ezért joggal állapítja meg az egyik bukaresti lap, hogy korai még választási visszaélésekről beszélni ma, amikor a tulajdonképpeni propaganda sem vette kezdetét. Kétségtelen, hogy a kormány jelöltjein kívül a liberálisok fejtették ki eddig a legnagyobb választási harcú tevékenységet. És a régi idők nosztalgijával emlegetik Neamtu putnamegyei liberális jelöltet, aki hatvan autótaxit fogadott fel az egész választási kampány tartamára és aki azt ígéri, hogy összes választóit taxikon fogja az urnák elé szállítani.

Kinek milyen esélyei vannak?

A liberálisok 30-35 képviselői mandátumot remélnek a közelgő választásokon elhódítani. Ezt is csak abban az esetben, ha a választások teljesen szabaddok lesznek. A liberális mandátumok többsége a régi királyságból fog kikerülni. A georgisták hasonlóképpen 10-12 biztos mandátummal szeretnék a parlamentbe bevonulni. Ugyanígy igényei vannak dr. Lupunak is. Egészen bizonyos, hogy ezt az arányt elérik a cuzisták is, sőt nincs kizárva, hogy a vascárda is megszerzi magának a bejutáshoz szükséges 2 százalékot és ebben az esetben 4-5 képviselőt küld a parlamentbe. Kétségtelen, hogy az averescanusok és gogisták elérik a 2 százalékot és egészen bizonyos, hogy az ugyancsak külön listával induló Filipescu-párt nem fog bejutni a parlamentbe. A kisebb ellenzéki csoportok közül még a Jorga-Argetoianu-kartellnek van a legtöbb esélye arra, hogy a 2 százalékot elérje.

Akik elvéreznek...

A független szocialisták kiválása miatt nem látszik bizonyosnak az, hogy a szociáldemokraták ezuttal be fogják küldetni képviselőiket a parlamentbe. Amennyiben a kommunistákat megakadályozzák abban, hogy az esélyes megyékben letegyék a listáikat, úgy az ő bejutásuk is kétséges. Ezzel szemben bizonyosra veszik, hogy úgy a magyar párt, mint a Zsidó Párt el fogja érni, sőt tul fogja haladni a parlamenti képviselet biztosításához szükséges 2 százalékot. Valószínű, hogy el fog vérezni a választásokon Constantin Stere is, aki ezuttal párt-

jával egyedül indul a küzdelembe és a kinek beszarabiai hivi közül néhányan visszaléptek a nemzeti parasztpártba. Hasonlóképpen kilátástalanul indulnak a küzdelembe a többi alkalmi alakulatok is, mint a Sfatul Negustorese, a Polgári Blokk és a Kamatellenes Liga, amely a konverziós törvény megszavazásával amugyis elveszítette létjogosultságát.

Nem lesz ellenzéki blokk

Végeredményben tehát az ellenzéki és kisebbségi pártok 100-110 képviselővel lesznek a fenti számítások szerint képviselve a parlamentben. Ez a meglehetősen tekintélyes ellenzék komoly nehézségeket okozhatna a 250-290 képviselővel bevonuló kormánytöbbségnek, ha zárt egységben venné fel az ellenzéki harcot. Ellenzéki krökben szó is volt arról, hogy megalakítsák az ellenzéki blokkot és hogy ez a blokk obstruálja a kormány intézkedéseit. A kormány azonban nem hiszi, hogy erre az obstrukcióra sor fog kerülni és különösképpen nem hiszi, hogy

az ellenzéki pártok között az egység megteremthető lesz.

A Zsidó Pártnak a régi királyságban is megővekedtek a sánszai

A Zsidó Párt, mint emlékeztet, az elmúlt évi választásokon viszonylag a régi királyságban kapta a legkevesebb szavazatot. Azóta a regáti pártszervezetek is jelentékenyen megerősödtek, úgy, hogy sokkal több kilátással indulnak ebben az évben a választási harcban. A moldovai megyék nagyrésztében a Zsidó Párt már le is tette a jelölőlistákat. Falcu megyében Scarlet Wassermann, a központ által kijelölt listavezető fejt ki élénk propagandát. Vasárnap nagygyűlést tart a Zsidó Párt s hétfőn megtörténik a lista letétele. Covorlui megyében, amelynek központja Galac, tekintélyes zsidó centrum, ugyancsak komoly propaganda folyik a Zsidó Párt érdekében. A galaci lista élén dr. Samuel Singer volt képviselő áll, kivüle Mayer Szegal, Izrael Feinstein, dr. David Brunstein, dr. Alfred

Herskovits és Moise Léb Klein a Zsidó Párt jelöltjei.

Ma tette le a Zsidó Párt Hotin megyében a jelölőlistát, amely a következőképpen hangzik: M. Landau volt képviselő, Misu Weissmann bukaresti ügyvéd, Gersch Bronstein, Samuel Milgron és dr. I. Lehrner ügyvéd, a zsidó munkásság képviselője, aki Cetatea-Alba megyében a Zsidó Párt listavezetője.

Érdekes, hogy a Zsidó Párt tavalyi sikereire való tekintettel a román pártok mindenütt igyekeznek ebben az évben az első helyekre zsidó jelölteket megnyerni. Így például Csernovicban egy a nemzeti parasztpárt, mint a liberálisok zsidót jelölnek a lista második helyén. A nemzeti parasztpárt jelöltje dr. Benno Straucher, aki tíz éven keresztül a liberális párt szekerét toltta. A liberálisok viszont a bukaresti Friderik Michelsohnt jelölik, aki az elmúlt évben mint Argetoianu híve került be a csernovici kormányparti listán a parlamentbe.

Arcképes igazolvánnyal nem lehet szavazni

Ami pedig végül a választás módozatait illeti, a központi választási bizottság már véglegesen kimondotta azt, hogy a fényképes választói igazolványokkal nem lehet szavazni és a választói igazolványokat, mint eddig, most is a bíróságok fogják kiadni. A központi bizottság döntése szerint a július 17-i választásokon szavazati joggal bírnak mindazok, akik 1932 január 1-ig felvették magukat a választói listákba. Hasonlóképpen szavazhatnak azok is, akik nem szerepeltek ugyan 1932 január 1-én a választók listáján, de bírói uton kérték felvételüket s ezen kérésüket a bíróság jogosnak nyilatkoztatta. Érdekes, hogy a kiegészített választói listák alapján Bukarestnek több mint 120 ezer jogos szavazója van.

Harminchétmillió lej értékű hamis kenyérbélyeget gyártott a bukaresti bélyeghamisító gyár

Féláron árusították a hamis bélyegeket. Eddig 15 bukaresti péket tartóztattak le. Ötezer lejeseket is akart hamisítani a jól felszerelt gyár

Bucuresti-Bukarest, június 24. A sziguranca által leleplezett kenyérbélyeghamisítás ügyében megállapították, hogy a Calea Rahovein több, mint egy éve működött a bélyeghamisító gyár, amely havonként 3 millió és fennállása óta 37 millió lej értékű bélyeget hamisított. A bélyegeket féláron bocsátották forgalomba. A bélyegeket elárastották az egész országot. Nehány hónappal ezelőtt Csernovic és Ghica Voda között egy vagonban 5 millió lej értékű

hamis bélyegeket találtak és akkor azt hitték, hogy Lengyelországban hamisították ezeket a kenyérbélyegeket. Most kiderült, hogy a bukaresti bélyeggyár egy elveszett szállítmányról volt szó. A rendőrség tegnap letartóztatott 15 péket, akiknél nem találtak ugyan hamis bélyegjegyet, mert volt idejük azokat megsemmisíteni, azonban kétségtelen bizonyítékok vannak az illetékek szemben. Vidéken is számos letartóztatás várható.

Szakemberek megállapították, hogy a hamisított bélyegek a legpompásabb utáztatok voltak, úgy hogy az eredetiektől nem is lehet megkülönböztetni. A Banca Nationala egyik igazgatója tegnap megvizsgálta a kenyérbélyeghamisításhoz használt gépeket és megállapította, hogy azokkal pénzt is hamisíthattak a tettesek, akik be is vallották, hogy az ötezer lejesek hamisítását vették tervbe. Erre azonban már nem került sor.

A napok óta tartó esőzések ország-szerte megrongálták a vasutvonalakat

Erdélyben és az ország többi részében is több vasutvonalon szünetel a forgalom

Bucuresti-Bukarest, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A CFR vezérigazgató-ságához érkezett táviratok szerint az ország számos helyén nagy nyári felhőszakadások voltak, amelyek a vasutvonalakat megrongálták. Így Erdélyben is több helyen mosták el a nyári záporoktól felduzzasztott hegyipatakok a vasutvonalakat és meggátolták a vasuti forgalom rendes lebonyolítását. A bethlen-oradnai vonalon egy kilométer hosszúságban mosta el a sineket a víz.

Naszod és Kisilva állomások között az ár áttörte a vasutvonalat, a hidat pedig ötven méter hosszúságban megrongálta. Ezen a vonalon a vonatok még átszállással sem közlekedhetnek. Parajd és Ghinbav között szintén nem közlekednek a vonatok, mert a vonalat elrongálta a víz. Marosvásárhely és Pufesti állomások között 3 km. utvona-

lyáradtó között a felhőszakadás 700 méter távolságban elmosta a vonalat. A töltést a víz teljesen alámosta. A forgalom néhány nappal ezelőtt megszakadt. A javítóműhelyek meg tették az intézkedéseket a vonalak helyreállítására.

A csikszeredai vonalon lévő Alsólunka állomásról értesítették a CFR igazgatóságot, hogy a 205-ös kilométerkönnél a hegyoldalból levált hatalmas szikla a pályatestre zuhant. A 4106. számú vonatot Lunca állomásnál feltartóztatták.

Délbeszarábjában Basarabeanca és Abaclia között a víz ellepte a vasuti pályát. Ugyanez történt Vasile Lupu és Kisenev között, ahol 2 kilométer hosszú utvonalon mosta el az ár a töltést. Iasi és Kisenev között a közlekedés csak átszállással történhetik. Moldvában Adjud és Pufesti állomások között 3 km. utvona-

lyon szakadt meg a forgalom és az utasoknak Marasestibe kellett visszatérniök. Megszakadt a közlekedés a Tutotva-Barlad vonalon is. Barladban félméter magason áll a víz és a posta épülete is víz alatt van. Számos táviró és telefonvonal is megrongálódott. Az ár miatt forgalmi akadályok vannak a Barlad-Tecuci és Barlad-Galat-i vonalokon, Bukovina több vasutvonalán, továbbá a Balázsfalva-Parajd, Marosvásárhely-Parajd és Naszod-Kisilva vonalokon is. A CFR vezérigazgató-sága minden intézkedést megtett a forgalom helyreállítására érdekében.

—A „láthatatlanok” kongresszusa. Newyorkból jelentik: A rádióbemondók a nyár folyamán világgongresszust akarnak rendezni. Ezen a kongresszuson minden nagyobb országból legalább egy rádióbemondó fog résztvenni. A kongresszusnak a „Láthatatlanok világgongresszusa” nevet adták.

uj!

Kontároktól óvakodjék mindenki a saját érdekében!

„CRISTAL”

olcsón, szakszerűen

fest és tisztít CLUJ

ZSIDÓ VILÁG

Érdekl-e?

*

hogya a tudományos világ nem jutott még egységesen platformra arra vonatkozólag, hogy Columbus Olaszországból vagy Spanyolországból származott-e és hogy zsidó ivadék lett volna-e. De ha Columbus nem is volt zsidó — érdekl-e, hogy Amerikát mindenképpen egy zsidó fedezte fel?

Egy zsidó, tefillinrel, aki mint hódító jött Délamerikába.

Legújabbban megállapították, hogy jóval Columbus előtt, ezer esztendővel a keresztény idősámítás előtt, egy sémita hadvezér, Vira Kochu, felfedezte Délamerikát és rálépett földjére. Az amerikai őstörténelem homályos képeiből, azokból az edényekből, amelyeket az inkák, Mexikó és Guatemala egykori legendás urainak országában kiástak, határozottan sémita motívumokra bukkantak. Most azonban jelentős dokumentumok kerültek felszínre erre vonatkozólag. Nevezetesen kiástak néhány képet, amely Vira Kochut ábrázolja, egy kimondott sémita típust, amelynek vonásait még fel lehetett ismerni a kiástott urnán, amellyel számos portrét és különféle motívumot emeltek ki. Ami azonban a legérdekesebb.

Vira Kochu mindezen képeken egy különös jellegzetességet visel, nevezetesen egy a fejét körülövező szíjat, amely a homlokon egy kis négyzetű dobozzal egyesül, ami kétségtelenül nem egyéb, mint egy valódi tefillin.

Ha pedig tefillint viselt a fején, bizonyosan zsidó volt, ehhez pedig nem kell felhozni bizonyítékul sűrű, hosszú szakállát, amit Amerika őslakói sohasem viseltek.

A legenda szerint Vira Kochu aztán Északamerikában tünt el, azzal az ígérettel, hogy majd visszatér. Ezt az ígéretet az inkák országában proféciónak tekintették és ennek hitében ellenállás nélkül adták át magukat Cortez és 169 spanyol vitéz hódításának, mert biztosak voltak abban, hogy a már kinézési spanyolok Vira Kochu ivadékaik.

Érdekl-e az a szenzáció, amely a vágóhelyi zsidó hitközség életében történt?

Ugyanis váratlanul kiderült, hogy a hitközség iskolaszékének elnöke — nem zsidó.

Az előzmények története rendkívül érdekes. Röviddel ezelőtt, amikor a hitközségi választások lezajlottak, az iskolaszék új vezetőségének megválasztására is sor került. A választás eredményeként dr. Ernst Tyroler, a helység közismert ügyvédje került az iskolaszék élére. Már régebben suttogták arról a hitközség berkeiben, hogy dr. Tyroler, az új iskolaszéki elnök nem is zsidó és jogtalanul viseli azokat a pozíciókat, amelybe a zsidóság ültette és hogy római katolikus vallású. Dr. Tyroler azonban minduntalan és több ízben hangoztatta, hogy ő igenis: zsidó és nem érti, hogy tulajdonképpen mit is akarnak tőle. Ekeken keresztül több tisztiséget töltött be a zsidóság körében. Egy csoport azonban, amely nem hagyta nyugton ezt az ügyet, megbízottjait elküldötte Budapestre és ott nagy kutatásokat végeztek az összes lelkes hivatalkóban a keresztlevél után, míg végre azt meg is találták.

A római katolikus egyház anyakönyvi feljegyzéseinek XXX. kötetében, a 69-ik oldalon, 221. szám alatt a következő bejegyzést találták:

Dr. Ernst Tyroler 1919-ben felvette a keresztiséget és a keresztanya tisztjét Bathányi Erzsébet grófnő töltötte be.

Ezek után nem tudják, mi készítette a kikeresztelkedett ügyvédet arra, hogy zsidónak adja ki magát.

A napokban ünnepelték meg Olaszországban Garibaldi halálának ötvenedik

A Nobel-díjas „Varázshegy”

Thomas Mann legnagyobb műve, a háború utáni irodalom hatalmas alkotása propaganda kiadásban négy kötet, 1014 oldal most 120 lej Lepagenál Kvár. „A Buddenbrook-ház” 3 kötet 764 oldal 90 lej. A kettő együtt előrefizetve portómentesen 200 lej Lepagenál Kvár. Utánvéttel a portó 26 lej.

évfordulóját. Érdekl-e, hogy Garibaldi szabadságharcának csapataiban 500 zsidó katona küzdött?

Ez pedig igen sokat jelent, ha tekintetbe vesszük, hogy 1859-ben mindössze 6000 ember állott Garibaldi zászlaja alatt. Henri Guastalla, aki zsidó volt, vezetőpozíciót töltött be Garibaldi táborában és egyik intim barátja volt a vezérnek.

És most egy tragikomikus eset. Érdekl-e, hogy

Lord Passfieldet viharos ünneplésben részesítették a zsidók?

A volt angol gyarmatügyi miniszter el-

látogatott Moszkvába és a zsidó kommunisták meleg fogadtatást rendeztek számára. Kiemelték nagy érdemeit, amelyeket anticionista tevékenységével szerzett magának, M. Litwakow zsidó kommunista úgy méltatta Passfieldet, mint azt az embert, aki halálos csapást mért a nacionalista polgárságra. Ugy-e érdekes?.. hogy zsidók dicsőítik a zsidóság és a zsidó ügy ellenségeit...

Az, hogy Passfield, az egykori Sidney Webb, a lordi címért eladta az angol munkásságát és az egész munkásmozgalmat, keveset érdekl az oroszországi zsidó kommunistákat.

Negrutiu iparkamarai elnök és Caciula főtitkár ellen eljárás indult a fakeskedők érdekében benyújtott memorandum miatt

A Clonta dr. contra kolozsvári fások ügyének érdekes epilógusa a törvényszék előtt

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék második szekciója, pénteken érdekes bűnügy tárgyalását kezdte meg. Még élénk emlékezetben él a kolozsvári fakeskedők ellen indított eljárás, mely az úrszótörvény értelmében járásbírói ítéletet eredményezett a fakeskedők ellen. A felsőbb bírói fórumok előtt az ítéletet megsemmisítették, de úgy látszik az ügy még nem ért befejezést, mert most nem mindennapi érdekességű epilógusa is akadt a fások perének.

Mint ismeretes, a különös hajszára ellen az ipar és kereskedelmi kamara vezetősége és tiltakozott és a kamarák bukaresti központjához memorandumot nyújtottak be, melyben tiltakoztak dr. Clonta Eugen rendőrchesturai titkár

magatartása ellen. A memorandum szerint dr. Clonta törvénytelen eszközökkel vezette le a vizsgálatot és meg nem engedett eszközökkel hurcolta meg a fakeskedőket.

Dr. Clonta Eugen ezért hamis vádakodás címen bűnvádi eljárást indított Negrutiu Ioan iparkamarai elnök és Caciula Ioan titkár ellen. A törvényszék mai tárgyalásán ugy Negrutiu mérnököt, mint Caciula titkár dr. Pop Dienes ügyvéd képviselte, aki kérte a bizonyítási elrendelését annak igazolására, hogy dr. Clonta valóban meg nem engedett eszközöket vett igénybe a fakeskedők elleni vizsgálatnál. E célból kérte az akták átvizsgálását is.

A törvényszék pénteken hirdet ítéletet a bizonyítási kérés fölött.

KÖZGAZDASÁG

A nemzeti parasztpárti kormány gazdasági és pénzügyi programja

Módosítják: a birói uton való likvidálásról, a konverzióról és a szeszmonopóliumról szóló törvényeket

Banktörvény fogja szabályozni a betétek elfogadását és kihelyezését

Bucuresti-Bukarest, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Miután nem kétséges, hogy a nemzeti parasztpárt meg fogja szerezni a választásokon a szükséges parlamenti többséget, az ország lakosságát igen közelről érdekl az, hogy milyen gazdasági és pénzügyi programot vall magának a választások után megalakuló nemzeti parasztpárti kormány. A nemzeti parasztpárt gazdasági politikájának kiinduló pontja, mint azt már említettük, a Rist jelentés. Pénzügyi vonatkozásokban már is le lehet szögezni a következőket: Nem lesz infláció s nem lesz restabilizáció. A kormány semmiféle bankjegy lebeglyezést nem akar keresztülvinni s más hasonló rendkívüli intézkedésekre sem gondol.

Ezzel szemben a nemzeti parasztpárti kormány programjának kiemelkedő pontja az állam pénzügyigazgatási szervezetének reorganizálása. Drasztikus intézkedéseket akar foganatosítani a kormány az adófizetés alól való kibujás ellen. Különös figyelemmel lesz nek az indirekt adókra, nincs szó az

indirekt adók emeléséről, ezzel szemben szigorú kontrollal akarják megakadályozni, hogy ezt a törvényt kijátszák.

A szeszmonopól-törvényt módosítani fogja a kormány. Már alkalmazásának első pillanatában nyilvánvaló volt, hogy a monopól-szervezet tulságosan komplikált, nehézkes és nem felel meg a kitűzött célnak.

Egy másik gazdasági célkitűzése a kormánynak a bizalom helyreállítása. Azokat a törvényeket, amelyek bizonyos fundamentális jogokat sértenek, módosítani fogják. Elsők között lesz a birói uton való likvidálásról szóló törvény, amelyet oly értelemben fognak módosítani, hogy csakis azok kérhetik a likvidálást, akik könyveikkel igazolják, hogy valóban nem maradt számukra más kiút. Mint ismeretes, a jelenlegi törvény minden hasonló kérés teljesítésére kötelez.

Ugyancsak módosítva lesz a konverziós törvény is. A törvény alapelvei megmaradnak. Ezzel szemben kifaradnak belőlük mindazok a szakaszok, amelyek bizonyos egyéni és személyi ér-

dekeket szolgálnak. Ugyancsak a bizalom helyreállítása érdekében tetté alá hozza a kormány a banktörvényt, amely maghagyja a jelenlegi bankszervezetet, de szabályozni fogja a betétek elfogadását és kihelyezését.

A newyorki Federal Reserve Bank le szállította a leszámítolási kamatlábát, Newyorkból jelentik: A newyorki Federal Reserve Bank a leszámítolási kamatlábát 3 százalékról 2 és félszázalékra mérsékelte. A legutóbbi rátácsökkenés ez év februárjában volt.

William Fox meg akarja vásárolni a Paramount részvénytöbbségét. Newyorkból jelentik: Hollywoodi jelentés szerint William Fox, akiről hetekkel ezelőtt azt a hírt kolportáltak, hogy teljesen tönkret jutott, meg akarja vásárolni Zukor Adolf filmvállalkozó 400 ezer darab Paramount-részvényét. Ugy hírlik, hogy Fox már 20 millió dollárt fel is ajánlott vételárképpen, de Zukor 25 millió alul nem akar megválni pakettjétől. Ha a tranzakció létrejön, Fox átveszi Zukor helyét a filmvállalat elnökségében. — Louis Kline, a Paramount egyik igazgatója Newyorkba érkezett, ahol moziüzeneteket akar felkutatni, akiket Hollywoodban a Paramount filmiskolájában majd ki fognak képezni.

EGYESÜLETI ÉLET

Az Árvagondozó kolozsvári csoportja ezután értesíti a Tihutai nyaralótelepre felvett összes fizető és támogatót gyermekeket, hogy az első csoport indulása hétfőn, 27-én reggel 8 óra 5 perckor lesz. A gyermekek már fél 7 órára kötelesek az állomásnál gyűlekezni, tekintettel arra, hogy még ott kell némi dolgot tudni másokra hoznunk, kivétel nélkül minden gyermek ott legyen!

A Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának vezetősége vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az Unió uca 4. szám alatti helyiségében gyűlést tart, melyre ezután kéri a vezetőségi tagok megjelenését. Az elnökség.

Az ikldői Iparos Jesiva a WIZO kiállításán. A vasárnap és hétfőn lezajlott WIZO-bazár látványos sátrai között minden egyes látogatóknak feltűnt az ikldői Iparos Jesiva sátra, melyben az intézet növendékei által készített butorok voltak kiállítva. A tárgyaknak masszív és művészi kivitele, a munkának tökéletessége, izlése és modern jellege mind tanúságot tettek arról, hogy az intézet célkitűzését megvalósítani tudja. Ezen nemes cél pedig, melynek realizálásában uttörő az ikldői üzem, a konzervatív vallásos szellemű zsidó ifjúságnak a gyakorlati pályán való nevelése. Az ikldői Iparos Jesiva az erdélyi zsidó társadalom megértésére és támogatására minden tekintetben érdemes és ezért felhívjuk testvéreink figyelmét arra, hogy megrendelésekkel, munkával támogassák ezen zsidó intézményt.

Sómer-kertiünnepély. A sómérok, mint minden évben, úgy az idén is, megrendezik szokásos nyári ünnepélyüket a szegénysorsú sómérok táborozási alapja javára. Az idei ünnepély megtartásának színhelye: A Mentőállomással szemben lévő Zajzon-kert. A gyermekdelután d. u. 5 órakor kezdődik, míg a táncestély este 8 órakor. Zenét a Young-Boys Band Jazz kitűnően bevált zenekara szolgáltatja. Számos meglepetés, ötletesség és más attrakciók. Ne feledje el a fenti dátumot és feltétlenül jöjjön el ön is!

A zsidó Árvagondozó és a zsidó jótékony Nőgyűlés meghívja tagjait egyik nevelt leányuknak, Wejtraub Nellinek esküvőjére, mely f. hó 26-án, vasárnap d. u. 3 órakor a Napközi Gyermekotthonban (C. Victoriei 85. sz. alatt) lesz megtartva.

Dr. Cherastesiu 4 kötetes szótára

félévszónba kötve az 1100 oldalas román-magyar rész 300 lej helyett 150 lej, 600 lej helyett a két kötetes, 2000 oldalas magyar-román rész 300 lej, 45 lej 100 lej helyett a minden nyelvtani alakot felelő román nyelvtan Lepagenál Kvár. Postán utánvétellel portómentesen. — Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét Lepagenától.

A Zsidó pro

A kolozsvári, b

Cluj-Kolozsvár, jú (let tud.) A Zsidó hajtóbizottsági hatá indította a legszéle kampányt. Ugy Kol dely minden fontos landóan folynak a beszélések az önálló dekében. A napokt a nyilvános propag gyűlések és kisebb jában.

Vasárnap, folyó h zenegy órakor az Patak uca 7. szám tartja nagygyűlést. A gyűlésen dr. Ke zweigi Emanuel, dr. mőczi Jakab, Kasztr gelberg Izso fogna tetni fogják a Zsid zsidó lista jelentős igen nagy az érdek

Ugyancsak vasárn órai kezdettel Hun tart a Zsidó Párt. zetőség, a kolozsvár

Könnyű ki a tö dr

Négyezer lej fő a törvé

Cluj-Kolozsvár, (Kelet tud.) A kol pénteken délelőtt dr. Hirsch Elemér perében. Mint egyi ban az Uj Kelet r Elemér az uccán i Ferenc orvost, aki szőlította az uccán. sértés címen megir Hirsch Elemér elle Vioreanu tanácsa lődés közepette hiro a törvényszék kö címén mondotta

Lausan és jö

Az angol a

Párizs, június 24. szerint Lausanneban sek során komoly k németek és a franci hajlandók az együtt ban készített terve tették a bizalmas je lapok reménykedőbb sanna konferencián ról, mint ezelőtt. Fe Amerikával szemben hang.

Előbbi jelentés sz két és félóra hossza naiddal. A késő dél meceserét folytatták. francia részről uj hogy az angol kor ják a jövátételek te köző álláspontjuk te ideig eredménytelen terelnők pénteken francia fővárosba. Lausanneban lesz. A mányférfiak is talál folytattak egymással Lausanne, június kezett jelentés szeri rencián a pénteki r

Féláron! Elsőranguan fest, tisztit ruhákat CZINK, Cluj

A Zsidó Párt megkezdi propagandá-akcióját

A kolozsvári, bánffyahunyadi, dési gyűlések. Az ifjusági szekció ma este plenáris ülést tart

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A Zsidó Párt legutóbbi végrehajtóbizottsági határozataiképpen már beindította a legszélesebbkörű propaganda kampányt. Ugy Kolozsváron, mint Erdély minden fontosabb centrumában állandóan folynak a tanácskozások és megbeszélések az önálló zsidó lista sikere érdekében. A napokban fog megkezdődni a nyilvános propaganda, megyei nagygyűlések és kisebb összejövetelek formájában.

Vasárnap, folyó hó 26-ikán délelőtt tíz óra körül az Építőmunkás-Otthon, Patak uca 7. szám alatti nagytermében tartja nagygyűlését a kolozsvári tagozat. A gyűlésen dr. Kertész Jenő, Rosenzweig Emánuel, dr. Spitzer József, Rimóczi Jakab, Kaszner Ernő és dr. Engelberg Izsó fognak felszólalni és ismeretnie fogják a Zsidó Párt és az önálló zsidó lista jelentőségét. A gyűlés iránt igen nagy az érdeklődés.

Ugyancsak vasárnap délután fél órai kezdettel Hunyadon is nagygyűlést tart a Zsidó Párt. Itt a tartományi vezetőség, a kolozsvári tagozat, valamint

az ifjusági szekció kiküldöttei vesznek részt és fognak felszólalni.

Désen vasárnap délután öt óra körül tart a szamosmegyei tagozat nagygyűlést. Ezen a gyűlésen is a kolozsvári központ kiküldötteivel fogja magát képviseltetni. Egyidejűleg közöljük, az ifjusági szekció alábbi felhívását:

„Az országos Zsidó Párt erdélyi tagozatának ifjusági szekciója felhívja tartományi és kolozsmegyei vezetőségek tagjait, hogy a ma este fél tíz óra körül a Zsidó Nemzeti Szövetség Unió uca 4. szám alatti termében tartandó plenáris gyűlésen feltétlenül megjelenjenek szíveskedjenek. A gyűlésre meghívók nem lesznek kibocsátva. A tartományi és kolozsvári vezetőség.”

Egyidejűleg felkérjük az ifjusági szekció hunyadmegyei tagozatának tagjait, hogy az ott vasárnap délután tartandó gyűlésre minden adminisztratív kérdést akként készítsenek elő, hogy a központi kiküldöttekkel azokat elintézhessék és szükség esetén a helyi tagozatot reorganizálják.

Könnyű testisértésben mondta ki a törvényszék bűnösnek dr. Hirsch Elemért

Négyezer lej fő és kétezer lej mellékbüntetésre ítélte „Csövest” a törvényszék. A vád megnyugodott az ítéletben

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék pénteken délelőtt hirdette ki az ítéletet dr. Hirsch Elemér súlyos testisértési perében. Mint egyik múlt heti számában az Uj Kelet megírta, dr. Hirsch Elemér az uccán inzultálta dr. Pirée Ferenc orvost, aki menyasszonyát leszólitotta az uccán. Ezért súlyos testi sértés címén megindult az eljárás dr. Hirsch Elemér ellen.

Vioareanu tanácselnök feszült érdeklődés közepette hirdeti ki, hogy a törvényszék könnyű testisértés címén mondta ki bűnösnek

Hirsch Elemér dr.-t és ezért négyezer lej fő és kétezer lej mellékbüntetésre ítéli.

Az indoklásban a tanácselnök dr. Kernbach orvosszakértőt véleményére hivatkozott, aki megállapította, hogy a sérülések husz napon belül gyógyulhatnak. Ugyanakkor a törvényszék a magánvádat 250 ezer lejes kártérítési igényével polgári bíróság elé utalta.

Motoc Ioan dr. delegált ügyész megnyugodott az ítéletben, míg dr. Nistor Virgil, a vádlott védője felfolyamodással élt az ítélet ellen. Fellebbezéssel élt a magánvádat is.

Lausanneban komoly közeli-dés jött létre a németek és franciák között

Az angol államférfiak ragaszkodnak a jóvátételek teljes eltörléséhez

Párizs, június 24. A Jornal értesülései szerint Lausanneban magánmegbeszélések során komoly közeli-dés jött létre a németek és a franciák között. A németek hajlandók az együttműködésre s ez irányban készített tervezetüket elő is terjesztették a bizalmas jellegű eszmecsere során. A lapok reménykedőbb hangon írják a lausannei konferencián folyó tárgyalásokról, mint ezelőtt. Feltűnő a lapokban az Amerikával szemben erősödő élesebb hang.

Előbbi jelentés szerint tegnap Herriot két és félóra hosszat tárgyalt Macdonaldal. A késő délutáni órákban az eszmecsere folytatták. Ugy hírlik, hogy francia részről újlag megkísérelték, hogy az angol kormányférfiakat rábíráják a jóvátételek teljes törlésére vonatkozó álláspontjuk elejtésére, de mindeközéig eredménytelenül. A francia miniszterelnök pénteken este visszautazik a francia fővárosba, de hétfőn már újra Lausanneban lesz. A német és belga kormányférfiak is találkoztak s eszmecsere folytattak egymással.

Lausanne, június 24. Lapzártakor érkezett jelentés szerint a jóvátételi konferencián a pénteki nap folyamán a fran-

cia-német közvetlen eszmecsere állott az érdeklődés középpontjában. Délelőtt tíz óra körül német kancellár megjelent Herriot Palaca-szállóbeli lakásán, majd fél tízenegy óra körül megkezdődött a francia és német kormányférfiak eszmecsereje.

Francia részről Herriot-on kívül részt vett a megbeszélésen Germain Martin pénzügyminiszter és Durand kereskedelemügyi miniszter is. Német részről Pappenen kívül Neurath külügyminiszter, Schwerin-Grosigh pénzügyminiszter és Warmbold gazdaságügyminiszter vettek részt.

Az értekezletnek nem volt fix programja, sem előre kidolgozott tervezete. A német-francia államférfiak első közös találkozásáról kjadott kommuniké, amelyet délután öt óra körül adtak át a nyilvánosságának, az értekezlet lefolyásáról csak annyit közöl, hogy a német birodalmi pénzügyminiszter az értekezleten részletesen ismertette Németország pénzügyi és gazdasági helyzetét, az ország kétségbeesítő eladósodását és a birodalmi vasutak katasztrófális helyzetét.

Francia részről Germain Martin fejtegette ki a német államférfiak előtt állás-

pontját. Hangoztatta, hogy a Németországnak adandó moratórium idejére, Franciaország ragaszkodik egy olyan bizottság összehívásához, mely megállapítja Németország fizetőképességét és ennek megállapítása után járul hozzá a Young-tervben megállapított annuitások leszállításához.

Ezt az álláspontját a francia pénzügyminiszter azzal indokolja, hogy amennyiben Németország teljesen megszabadulna a jóvátételek fizetésétől, ebben az esetben a német export hatalmas konkurrenciát fog jelenteni a nemzetközi ke-

reskedelemben Franciaország és a többi nagyhatalmak számára.

Az értekezlet lezajlása után Pappen azonnal elutazott Lausanneból Berlinbe, ahová csak hétfőn fog visszatérni. Herriot péntek este szintén elutazik és ugyancsak hétfőn tér vissza a jóvátételi értekezlet színhelyére.

A svájci lapok megállapításai szerint a Herriot-Pappen-féle megbeszélések teljesen kielégítő eredményeket mutatnak. E lapok szerint megvan a remény arra, hogy a két bizottság pozitív eredményt, illetőleg munkát tud kifejtetni.

Ma bizottság érkezik Bukarestből a városi postaépület bérletének felülvizsgálására

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári városházán szombaton délelőtt érdekes tárgyalások indulnak. A város már évek óta pereskedik az állammal, mert a postahivatal az impériumváltás után azonnal önhatalmulag átvette a posta épületét, mely a város tulajdonát képezi. Azóta a posta nem fizet házbért a városnak és ezen az alapon már évek óta állandó pereskedé-

sek folynak a város és a közlekedésügyi minisztérium között.

Az új interimár bizottság első teendői közé sorozta, hogy az évek óta folyó ügyet likvidálja. A tárgyalások eredményeként Bukarestből szombaton délelőtt bizottság érkezik Kolozsvárra, mely a városi vezetőséggel egyetértve fogja meg tárgyalni a városi épület birtokjogának kérdését.

A délnémet kormányok ma délig közlik a birodalmi kormányval, hogy fenntartják az egyenruhaviselési tilalmat

A náciakat Württembergben és Szászországban is kudarcok érték

Berlin, június 24. Beavatott helyről származó értesülések szerint a délnémet kormányok szombat délig közölni fogják a birodalmi kormányval az egyenruha tilalom ügyében, hogy kénytelenek továbbra is fenntartani a tilalmat. A válaszok kézhezvétele után nincs kizárva, hogy a birodalmi kormány újabb szükségrendeletet irat alá Hindenburg elnökkel, mely leszögezi, hogy a tartományi kormányoknak alkalmazkodniuk kell a kibocsátott szükségrendeletekhez s azokat végre kell hajtaniok. A délnémet kormányok ilyen szükségrendelet kiadása után kétségtelenül a birodalmi törvényszékhez fognak fordulni jogorvoslatért, de a döntés meghozatala előtt kénytelenek lesznek az egyenruhaviselési tilalom felfüggesztésére irányuló szükségrendeletet érvénybe léptetni.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a

württembergi tartománygyűlés ülésén a nemzeti szocialisták egyenruhában jelentek meg az üléssteremben, amit politikai ellenfeleik hatalmas zajongással fogadtak. A centumpárti frakció állandó nagy zajban az ülés elnapolására tett indítványt, amit el is fogadtak s így a tartománygyűlés néhány perces ülésezés után szétoszlott. Hasonló kudarc érte a náciakat Szászországban. A szász tartománygyűlés 58 szavazattal 35 ellenében elutasította a nemzeti szocialisták azon indítványát, hogy a tartománygyűlés mondja ki feloszlását.

Orvosi tanácsok fiatal anyáknak

Írta dr. Földes Lajos. Ára 90 lej. Dr. Wexberg: Az ideges gyermek 75 lej, Lepagenál Kvár. Küldje bélyegben és portómentesen kapja. Kérjen orvosi jegyzéket.

DERMATITA

TOPÁNKA
FEHÉR FEJLETTEL 300
PIRÓSSAL 325
KÉKSEL 325

RÓMAI SZANDÁL SÁROKKAL MINDEN SZÍNEN
18/21 125
24/25 150
29/31 200
32/35 225
36/40 250
41/46 325

RÓMAI SZANDÁL FEHÉR VAGY BARNA

DERMATITOK AZ EGESZ ORSZÁGBAN

Váratlanul kedvező eredménnyel zárult Szokolov amerikai gyűjtési akciója

Ismét Diesengoffot választották meg Tel-Aviv polgármesterévé. Az angol-kormány csak szeptemberben fogja új Palesztina politikáját ismertetni

London, június 24. Nachum Szokolov, a Cionista Világszervezet és a Jewish Agency elnöke, aki az utóbbi hónapokat az Egyesült Államokban töltötte és személyesen vezette a cionista munkát, június 19-én visszatért Londonba. A pályaudvaron a cionista Exekutive tagjai és a cionista szervezet tisztviselői üdvözölték Szokolovot, akinek visszatérése alkalmából este konferenciára ültek össze az angliai cionisták.

Szokolov beszámolója

Szokolov részletes beszámolót mondott az „Americane Palestine Campaigneről” és közölte, hogy a kampány alkalmával felhozott összeg jelentős sikerként könyvelhető el, különösképpen, ha figyelembe vesszük, hogy Amerikában borzalmas krízis dül és az amerikai zsidóság fokozódó elszegényedése szinte leírhatatlan. Kijelentette, hogy meggyőződése szerint a fiatal és erőteljes amerikai organizmus ki fogja állni a katasztrófális megpróbáltatásokat és a négy és félmillió lelket számláló amerikai zsidóság ismét vissza fogja nyerni pozícióját az amerikai gazdasági életben.

Dr. Brodetzky Selig, a politikai osztály vezetője referált ezután a cionizmus politikai helyzetéről. Közölte, hogy az Actions Comitée július 25-én ül össze Londonban. Ezt követően ülésezni fog a Jewish Agency adminisztratív komitája is. Mindkét testületnek alkalma lesz állást foglalni a palesztinai országfejlesztési ügyekről, Lewis French jelentésével szemben, amelyet a kormány már átadott a Jewish Agencynek.

Brodetzky a French-jelentésről

A palesztinai Agency memorandum-ban fogja a jelentéssel kapcsolatos megjegyzéseit foglalni és azt a főkérményzónának átadni. Ebben a memorandumban javaslatokat is tesz a palesztinai Agency az angol kormány palesztinai politikájára vonatkozólag. Nem valószínű, hogy az Agencynek a French-jelentésre adott válasza aug. előtt az angol kormány elé kerül. Augusztusban viszont Sir Philipp Cunliffe-Lister angol gyarmatügyi miniszter a dominionok ottawai konferenciájára utazik. Előreláthatólag tehát az angol kormány szeptember előtt nem fogja közzétenni a palesztinai politikával kapcsolatos szándékait.

Brodetzky kijelentette, hogy egyelőre nem ismertetheti részletesen a French-jelentést, annyit azonban közölhet, hogy French általában magáévá teszi a Sir John Simpson jelentésében foglalt javaslatokat. Nem hiszi, hogy a két és félmillió fontos befektetéssel tízezer embert lehetne az országban telepíteni, mint ahogyan azt French reméli.

Jeruzsálem, július 24. Az arab

A párisi kommün

„Sorsok és Emberek” sorozatában Németh Andor új könyve. Lélekzetfójtó sebességgel száguldó események, 258 oldal 117 lej Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel.

SCHULHOF EMILNÉ

ORIENT

Szövművészeti Iskola

ORADEA, Str. Ep. Clorogariu 14

Művészi perzsa szőnyegek, szövtött gobelinek, külföldi fonalak

Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Exekutive vezetői kijelentették az ITA képviselői előtt, hogy az Exekutive behatóan tanulmányozza a French-jelentést és azt összehasonlítja a Simpson és Shaw-jelentésekkel. Az arab exekutive előreláthatólag csak egy-két hónap múlva fogja a jelentéssel kapcsolatos megjegyzéseit megtenni.

Ismét Diesengoff a tel-avivi polgármester

Tel-Aviv, június 24. Tel-Aviv város új tanácsa tegnap este ült össze, hogy az állandó bizottságot és a polgár-

RÁDIÓ MŰKÖDÉS

Az amerikai rádió

Detroit, június havában. (Az Uj Kelet tud.) A rádió Amerikában a legfontosabb szórakoztató eszköz. Minden háztartásban, szállodában, vendéglőben ott van s naponta sok millió ember hallgatja a különböző rádiótársaságok leadásait. Egyedül Texas kormányzósága képez kivételt, ahol egyetlen rádiókészülék sincs. Ezzel szemben az Egyesült Államok többi államaiban 30 millióra becsülik a felszerelt rádiókészülékek számát.

A leadások természetesen az amerikai izléshez alkalmazkodnak. A program teljesen különbözik az európai stúdióké- től, mert Amerikában a rádió teljesen a reklám szolgálatában áll. A rádió-hallgatás Amerikában díjmentes. Ezzel szemben a leadások 99 százalékát a nagy gyárosok és kereskedők fizetik meg bőségesen és gyakori eset, hogy egy rádió-társaság óránként 14.000 dollárt szed le adásaiért. Ez az összeg indokolt is, ha arra gondolunk, hogy például este 6-8 óra között körülbelül 50 millió ember hallgatja egy-egy leadóállomás programját és ennek megfelelően a rádió a reklám egyik leghatásosabb eszköze.

Természetes, hogy ezek a programok az európai izlésnek nem megfelelőek, mert képzeljük el, hogyan hat az, amikor egy beethoveni isteni melódia, vagy egy Wagner- vagy Verdi-dal éneklése közben a speaker hangja beleszóll és ünnepélyesen hirdeti, hogy a Righley rágógummi a legjobb, mert tisztítja a fogakat, a nyálképződés által az emésztést előmozdítja és egyben kellemes foglalkoztatást nyújt a szájnak.

A klasszikus zenét ilyen reklámhirdetésekkel, sajnos, ritkán zavarják meg, mert a nap 18 óráján át csak jazz-zenét játszanak. Átlagban egy szám 15 percnél tovább nem tart és miután a jazz-szlagerekben nincs nagy választék, ugyan azt a 10-15 dalt körülbelül ötvenszer lehet egy nap alatt hallani.

A nagy kereskedelmi társaságok és ezek között különösen a dohánygyáraknak saját jazzzenekesek vannak, akiknek különösen érzéki és lágy hangjuk van s különleges dalokat is énekelnek a program elején és végén. Ezek a dalok és énekesek Amerikában nagyon népszerűek, úgy, hogy a Crosby-trió, Colombo, Valle különleges slágerdalokban lettek megörökítve.

A klasszikus zene, mint említettem, igen ritka és csak vasárnap van gyakrabban kamarazene. Ezek között a General Electric Co. reklámhangversenye nyújtja a legjobb énekesek és zenekari programját. Négyhetente egyszer a Metropolitan vagy a Chicago Opera matinéelőadása lesz közvetítve. Hétköznapokon egyedül Walter Damrosch orchestere az, amely klasszikus zenét hoz és azt a közönségnek egyben analízálja, illetve magyarázatokkal kíséri.

A különböző jazzbandek előadása között, mely mint említettem, 15 percenként változik, este komikus szindarabokat adnak, melyeket aligha lehet szindaraboknak nevezni, miután hónapokon keresztül folytatják őket és naponként

100 cm. széles

Crep de chine minden divat színben

LEI 98

STEAUUA

Cluj, C. Reg. Ferd. 9. volt Judovics Lázár üzlet

mestert megválassza. Viharos tárgyalások után az állandó bizottságot kizárólag a középosztály tagjaiból állították össze. Polgármesterré ismét Mayer Diesengoffot választották meg. A munkásságnak azt a kívánságát, hogy az alpolgármestert jelöltjeik közül válasszák meg és hogy más pozíciókat is biztosítsanak számukra a tanácsban, az egyesült polgári csoportok visszautasították.

csak 15 pernyi adagot adnak belőle. Sherlock Holmes kalandjait is hozza a rádió, legtöbbször egy speciális cikk reklámozása céljából, mint a cigaretta, borotvaszappan, fogkrém, stb.

A technika szempontjából az előadások teljesen kifogástalanok, mert távolságok a rádió részére egyáltalán nem léteznek. Hogy Los-Angelesben a New-yorkban adott programot tökéletesen hallani lehet, az természetes, dacára annak, hogy ez a két város egymástól 6000 km. távolságban fekszik.

Európai programok közvetítése is gyakori. Így az N. B. C. minden vasárnap délután Németországból közvetít előadást. A legérdekesebb és technikai fejlődését legjobban mutató különlegesség a hirtelen készített leadások. A kubai földrengést például két órával a katasztrófa beállta után a helyszínről közvetítették, ami mindenestre már sokkal nehezebb probléma, melyet azonban az amerikai rádió minden további nélkül meg tud oldani.

A technika fejlettségét a legérdekesebben a következő kísérlet mutatja: Babe Daniels, a híres filmsztár Los-Angelesben dalokat énekelt, Paul Whitemann és jazzbandja Csikagóból kísérte, az előadást pedig New-yorkból adták le s azt Seattleben is úgy hallották, mintha az éneklés és a jazzband a szomszéd szobában együtt játszana.

A technika fejlettségét tökéleteségre folytán mindinkább több és több azoknak a száma, akik elégedetlenek a rádió-nak a reklám céljaira való felhasználásával és mind hangosabban követelik, hogy a rádiót épp úgy kezeljék, mint Európában és inkább hajlandók a hallgatásért fizetni, ha ennek ellenében rendszeres, jó programot, triviális zavarás nélkül, kapnának.

Tibor Ernő Pál

Szombat, június 25.

Bukarest, 18.40: Grammfón. 19.45: Román zene.

Budapest, 9.15: Grammafónhangv. — 9.30: Hírek, 12.05: Katonazene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. — 2.45: Hírek. 4: Gyermekjátékszóra. 5: Irodalmi délután. 6: Citerakör hangv. — 6.45: Gyóni Géza emlékünnepe. Vigh Miklós dalestje. 8: A legkisebb Horváth leány c. operett.

Bécs, 17: Szakszofón és tárogató.

Berlin, 22.30: Táncezene.

Breslau, 18.40: Szór. zene.

Stuttgart, 17: Rádiózenekar.

Langenberg, 24: Jazz.

Lipce, 19.30: Szór. zene.

Kattowitz, 22.05: Chopin hangv.

Milánó, 20.20: Zenekari hangv.

Róma, 20: Grammfón. 20.45: Vig-opera.

Palermó, 20.45: Strauss: Varázserő c. operája.

Prága, 18.25: A velencei opera, zenei példák, 20: Filharmónikus hangv.

Stockholm, 20: Szór. zene.

Svájci Aleman Adó. 19.30: Grammfón. 20: Népszerű hangv.

Toulouse, 22.15: Leoncavallo: Bajazók, Bizet: Carmen, 23: Kedvelt grammfónlemezek.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Színház-Mozgó műsora

Szombat fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óra-

kor:

Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óra-

kor:

Premiér! A legszenzációsabb és leg-tökéletesebb expedíciós film: **A vérvörök.** Hangos kísérő burleszk és a legújabb hangos hirodó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné. A szenzációs hangos expedíciós film: **A vérvörök.** Hangos burleszk és hangos hirodó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Az Opera-Mozgó műsora

Szombat fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor:

Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor:

Glória, Főszereplők: Brigitte Helm és Gustav Fröhlich. Helyárak: 10 és 20 lej. Nincs külön repülő és segély-bélyeg.

APRÓ HIRDETÉSEK

Pótvizsgákat elvállalok. Cim a kiadó ban.

Jól bevezetett nőikalapüzlet főúton azonnal átadó egészségügyi okból. Cim a kiadóban.

Kiadó butorozott szoba kapumelletti bejárattal, fürdőszobahaszinnal. Str. Gen. Berthelot (Eötvös u.) 25.

Férjhez adnám nagyon szép, művelt, intelligens és házias hűgomat nagy hozománnyal. Biztos egzisztenciájú diplomás izr. fiatal emberek részletes levelét kérem „Házasság” jelígre a kiadóba.

Biztos egzisztenciájú harmincegyéves izr. fiatal ember vagyok. Feleségül vennék egy 20-28 éves, csinos, intelligens leányt megfelelő hozománnyal. Ajánlatokat „Fiatalember” jelígre a kiadóba kérek.

Jómegjelenésű, ügyes huszéves fiatal-ember állást keres. Ajánlatokat „Negy-venezzer lej készpénz kauciót adok” jelígre a kiadóba kér.

Naponta frissen fejt kóser tehen-és bivalytej (hához szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és turó kapható Schwartz Ignácánál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihordásra is — kapható. Csak megrendelésre.

Pályázati hirdetés

Hitközségünk keres **חברת ובעל חפלה** ש"ב מומחה ובעל חפלה עם קול ערב ומדקדק. Csak elsőrangú elő-ímadkozók és praktizált metszők nyújtsák be pályázatukat alulírott címre, kor és családi állapotuk megjelölésével.

Fizetés megállapodás szerint. Utiköltségek csak a megválasztottnak lesz megtérítve.

Sacueni, 1932 május hó 16.

(Jud. Bihar) Weisz Fábán hitk. elnök

HIR

A régi lo

Elég furcsa szentim az embernek mentségé legutóbbi május elsejé nem látott költözködés bele az emberekbe. S tént egyéb, csak anny ber egy napon elmegy előtt. Igaz ugyan, hogy semmi köze, de azért fogva az ember mégis elmegy a régi lakása e fölnéz az ember a régi hára, melyet idegen e gat.

— Nini — mondja az ablak éppen olyan, tizenhét év alatt lát

— Epen olyan, min volt, amikor az ember kiállt az ucca kölykök szam.

Ebben a pillanatban lesre tárja az ablakot ha egy kicsit lábujjha meg a falakat a jól ism falakat is láthatja... és közönyösen mered fal... Hát lehet az, ha egy egyszerre minden szüntessen az emberre igazán olyan hamar el örömet, szerelmet, bán mosolyt, amit az emb alatt belelehel? Hát olyan komisz, hogy elf pot, amikor az ember az undok zoknit a lábá ve huzta fel az első Es lehetséges, hogy ez kezzen arra a pofonra tizenhét éves korába napon kapott a dühös este hétkor egy fiatal ról... Pedig még mos fonnak a helye. Es az Meg az a sarok hely, lenc éves korában, a lási tébolyban szenved valami kérnivalója a törökök módjára a föl kozott... Es ama melyet akkor inkassza kor felnött lány létára sornapom öntözökanné be az arra haladó kor kalapját... Es más s és hispolgári örömkök mik... A fal nem m konokul hidegen néz é daná: „mi közöm hoz merem, ne zavarjon gom van, stb...” Ez most beteszi a félablak nik. Most egy részös bujik elő, amivel a c nőverez, hogy azt a mintha egy kis gyen getné az emberre... dühösen sarkon ford vokik ellenkező irány egy utolsó próbát tesz tizenhét év alatt n kott nézni. Hiába m

Az ablak irónikusá fondárosan ölti ki berre. Oh a hálátlan

— Több száz értékes el a berlini állami ké jelentik: A német fő nagyszabású műtárgy tat. A berlini állami Rembrandt-metszetet és száz olasz metszetet. pet loptak el. A ber eréllyel nyomoz a tet zött feltétlenül hoz amint az ellopott mű tása mutatja.

Szereti Ö oicsón a jó

HIREK

A régi lakás

Elég furcsa szentimentális eset, de az embernek mentségül szolgál az a legutóbbi május elseje, amikor soha nem látott költőzködési roham bujt bele az emberekbe. Szóval nem történt egyéb, csak annyi, hogy az ember egy napon elmegy a régi lakása előtt. Igaz ugyan, hogy ehhez senkinek semmi köze, de azért közvetlenségénél fogva az ember mégis kijelenti, hogy elmegy a régi lakása előtt. Ekkor úgy fölnéz az ember a régi lakásának ablakára, melyet idegen cseléd lány tisztogat.

— Nini — mondja az ember — az az ablak éppen olyan, mint amilyenek tízennyolc év alatt láttam.

— Epen olyan, mint amilyen akkor volt, amikor az ember tíz évvel ezelőtt kiült az ucca kölykökkel „métát” játszani.

Ebben a pillanatban a cseléd lány szélesre tárja az ablakot és az ember most ha egy kicsit lábujjhegyre ágaskodik még a falakat a jól ismert piros brokát falakat is láthatja... Milyen hidegen és közönyösen mered az emberre ez a fal... Hát lehet az, hogy ez a fal csak úgy egyszerre minden közösséget megszüntessen az emberrel? Hát ez a fal igazán olyan hamar elfelejti azt a sok örömet, szerelmet, bánatot, veszekedést mosolyt, amit az ember tízennyolc év alatt belelehel? Hát lehet az a fal olyan komisz, hogy elfelejtse azt a napot, amikor az ember végre levethette az undok zoknit a lábáról és szivrepessre húzta fel az első selyemharisnyát? Es lehetséges, hogy ez a fal ne emlékezzen arra a pofonra, amit az ember tízennyolc éves korában egy hideg téli napon kapott a dühös mamájától, mert este hétkor egy fiúval jött haza a jég-ről... Pedig még most is sajog az ember vállának a helye. Es az első diákból... Meg az a sarok hely, ahol az ember kilenc éves korában — amikor még valási tébolyban szenvedett — és amikor valami kérmiválója volt az Uristentől, török módjára a földre borulva imádkozott... Es ama sok súlyos pofon, melyet akkor inkasszált az ember, mikor felnőtt lány léte egy unalmas vasárnapon öntözőkamnából nedvesítette be az arra haladó korosabb uriembernek kalapját... Es más súlyosabb pofonok és kispolgári örömeik és mit tudom én mik... A fal nem mozdul. Gunyosan, komokul hidegen néz és mintha azt mondaná: „mi közöm hozzá, én önt nem ismerem, ne zavarjon kérem, más dologom van, stb...” Ez fáj. A cseléd lány most beteszi a félablakot és a fal eltűnik. Most egy rózsaszínű törölröngy bujik elő, amivel a cseléd lány úgy manőverez, hogy azt a benyomást adja, mintha egy kis gyerek a nyelvet öltögetné az emberre... Az ember most dühösen sarkon fordul és sértődve távozik ellenkező irányba. A sarkon még egy utolsó próbát tesz. Visszanéz, ahogy tízennyolc év alatt mindig vissza szokott nézni. Hiába minden.

— Minden hatodik amerikai házasság válással végződik. A newyorki Columbia Egyetem érdekes statisztikát adott ki az amerikai házasságokról. E statisztika szerint az Egyesült Államok bíróságai az utóbbi években átlag félmillió házasságot mondtak ki érvénytelenné. Ez a szám annyit jelent, hogy átlag minden hatodik házasság válással végződik. A statisztika kimutatja azt is, hogy az amerikai házasságok kritikus éve a negyedik év, melyben a legtöbb válást mondják ki. 1867-től az utolsó évekig a válások száma 2000 százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés jóval túlhaladja a házasságkötések emelkedésének arányát és aránytalanul fölötté jár a lakosság növekedési arányszámának. Ez az utóbbi ugyanebben az időben 300 százalékos emelkedést tett ki, míg a házasságkötések emelkedésének arányszáma 400 százalékos, a válások 2000 százalékos emelkedési számával szemben. Ha ez az emelkedés hasonló módon tart tovább, akkor azzal kell számítani, hogy 1965-ben az Amerikában köztölt összesen házasságok 51 százaléka kimondja a válást a bíróság.

— Több száz értékes műtárgyat loptak el a berlini állami képtárból. Berlinből jelentik: A német főváros rendőrsége nagyszabású műtárgy-lopás ügyében kutat. A berlini állami képtárból egész sor Rembrandt-metszetet és ezenkívül több száz olasz metszetet, rajzot és kisebb képet loptak el. A berlini rendőrség nagy eréllyel nyomoz a tettesek után, akik között feltétlenül hozzátartoznak is voltak, amint az ellopott műtárgyak megválogatása mutatja.

— Ahol kilenc éven át nem volt dolga a büntetőbírósnak, Newyorkból jelentik: Fernandia floridai városka Amerika legbecsületesebb helységének hírét élvezi. A büntetőbírósnak már kilenc év óta nem volt semmi dolga és legutóbbi esküdtzéki ülészakára is csak két kisebb ügyet tüztek ki, amelyek vádelejtéssel végződtek, 1923. április 3-ka óta ez volt az első bűnügyi tárgyalás Fernandinában.

— Eljegyzés. Ickovits Stefánia Petrosény és Fischer Ernő Temesvári jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Curtius nem akar képviselő lenni. Berlinből jelentik: Curtius volt külügyminiszter levelet intézett a badeni német néppárthoz, melyben kérte, hogy képviselői jelöltetésétől tekintsenek el.

— Ujabb erupciós tevékenységbe kezdtek az argentinai tűzhányók. Newyorkból jelentik: Argentína nyugati részén több tűzhányó újabb erupciós tevékenységbe kezdett. A nyugati határvideki kerületekre sűrű hamueső hullott, amely a nap fényét is elhomályosította s az emberek több városban és községben kénytelenek voltak nappal is mesterséges világító eszközök igénybe vételéhez fordulni. Buenos Aires felett is hamueső szitál.

— Közvetlenül a küszöbön áll Törökország felvétele a Népszövetségbe. Berlinből jelentik: A Wolff távirati iroda értesülései szerint Törökországnak a Népszövetségbe való felvétele közvetlenül küszöbön áll. Rövidesen összehívják a távolkeleti helyzetről szóló jelentés tudomásulvételére a rendkívüli népszövetségi közgyűlést s a közgyűlésen fel fogják venni a népszövetségi tagállamok sorába Törökországot.

— Eljegyzés. Kahán Éva Cluj és Kahan Gedeon Baia-Mare jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Villanyos szőnyeget helyeznek el az angol bankokban. Londonból jelentik: A revolveres rablótámadásokkal szembeni védelemképpen az angol bankok egy új találmányt fogadtak el. Ez a találmány úgynevezett villanyos szőnyeg, mely sem mivel sem különbözik külsőleg a többi szőnyegetől, de amely egy lábnyomásra a hozzákötött villanyos csengőtől vészjelzt ad. Ezeket a szőnyegeteket a pénztárhelyiségekben használják, ahol a hivatalnokok támadás esetén magasba tartatják a kezüket, de ugyanakkor lábukkal megadhatják a vészjelzt a bank többi helyiségébe és a legközelebbi rendőrről máshoz is. A vészjelző szőnyeget nemcsak csengővel, hanem szírényakkal és egyidejűleg fölgylülő vészlámpákkal is összekötik.

— Amikor arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötörik, amikor epepangás, gyomorfájás, fel-fuvódás és fejnemés kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullet okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet lefrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— Minden hatodik amerikai házasság válással végződik. A newyorki Columbia Egyetem érdekes statisztikát adott ki az amerikai házasságokról. E statisztika szerint az Egyesült Államok bíróságai az utóbbi években átlag félmillió házasságot mondtak ki érvénytelenné. Ez a szám annyit jelent, hogy átlag minden hatodik házasság válással végződik. A statisztika kimutatja azt is, hogy az amerikai házasságok kritikus éve a negyedik év, melyben a legtöbb válást mondják ki. 1867-től az utolsó évekig a válások száma 2000 százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés jóval túlhaladja a házasságkötések emelkedésének arányát és aránytalanul fölötté jár a lakosság növekedési arányszámának. Ez az utóbbi ugyanebben az időben 300 százalékos emelkedést tett ki, míg a házasságkötések emelkedésének arányszáma 400 százalékos, a válások 2000 százalékos emelkedési számával szemben. Ha ez az emelkedés hasonló módon tart tovább, akkor azzal kell számítani, hogy 1965-ben az Amerikában köztölt összesen házasságok 51 százaléka kimondja a válást a bíróság.

— Eljegyzés. Kahán Éva Cluj és Kahan Gedeon Baia-Mare jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Villanyos szőnyeget helyeznek el az angol bankokban. Londonból jelentik: A revolveres rablótámadásokkal szembeni védelemképpen az angol bankok egy új találmányt fogadtak el. Ez a találmány úgynevezett villanyos szőnyeg, mely sem mivel sem különbözik külsőleg a többi szőnyegetől, de amely egy lábnyomásra a hozzákötött villanyos csengőtől vészjelzt ad. Ezeket a szőnyegeteket a pénztárhelyiségekben használják, ahol a hivatalnokok támadás esetén magasba tartatják a kezüket, de ugyanakkor lábukkal megadhatják a vészjelzt a bank többi helyiségébe és a legközelebbi rendőrről máshoz is. A vészjelző szőnyeget nemcsak csengővel, hanem szírényakkal és egyidejűleg fölgylülő vészlámpákkal is összekötik.

— Amikor arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötörik, amikor epepangás, gyomorfájás, fel-fuvódás és fejnemés kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullet okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet lefrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— Minden hatodik amerikai házasság válással végződik. A newyorki Columbia Egyetem érdekes statisztikát adott ki az amerikai házasságokról. E statisztika szerint az Egyesült Államok bíróságai az utóbbi években átlag félmillió házasságot mondtak ki érvénytelenné. Ez a szám annyit jelent, hogy átlag minden hatodik házasság válással végződik. A statisztika kimutatja azt is, hogy az amerikai házasságok kritikus éve a negyedik év, melyben a legtöbb válást mondják ki. 1867-től az utolsó évekig a válások száma 2000 százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés jóval túlhaladja a házasságkötések emelkedésének arányát és aránytalanul fölötté jár a lakosság növekedési arányszámának. Ez az utóbbi ugyanebben az időben 300 százalékos emelkedést tett ki, míg a házasságkötések emelkedésének arányszáma 400 százalékos, a válások 2000 százalékos emelkedési számával szemben. Ha ez az emelkedés hasonló módon tart tovább, akkor azzal kell számítani, hogy 1965-ben az Amerikában köztölt összesen házasságok 51 százaléka kimondja a válást a bíróság.

— Igazítás címén súlyosan elítélték az alsófehérmegyei magyar párt elnökét. Dr. Szabó András, az alsófehérmegyei magyar párt elnöke, valamint Derzs Imre Lőrinc református esperes államellenes igazítás vádjával állottak a kolozsvári törvényszék előtt. A vádirat szerint dr. Szabó András és Derzs Imre mintegy évvel ezelőtt írták az Enye di Hírlap című napilapba. Az inkriminált cikk azt tárgyalta, hogy míg az enyedi állami gimnáziumnak 6500 lej, addig a református iskolának csak 1500 lej államsegélyt szavaztak meg. Az Universtul figyelmes lett a „Magyar Sors” című cikkre és nyomban felhívta rá a hatóságok figyelmét. A pénteki tárgyaláson mindkét vádlott tiltakozott az államellenes igazítás vádja ellen. Ugy Szabó dr., mint Derzs Imre hangsúlyozták, hogy a cikket a legnagyobb jóhiszeműséggel írták, nem volt szándékukban államellenes igazítást elkövetni és kérték felmentésüket. A törvényszék néhányperces tanácskozás után kihirdette az ítéletet, mely szerint: Szabó dr. egyhavi börtönre és 10.000 lej pénzbüntetésre, míg Derzs Imre másodfoku vádlottat 2 havi börtönre és 20.000 lej pénzbüntetésre, valamint mindkét vádlottat politikai jogaiknak hat hónapra való felfüggesztésére ítélték.

KITUNÓ DOHÁNY
ELEGÁNS DOBOZ
MÉRSÉKELT ÁR

....Az új cigareta neve **SPORT** amelyet azonnal ki kell próbálnia. Ha a trafikos átadja Önnek a dobozt, azonnal észre fogja venni, hogy valami egészen újszerűvel van dolga. Az első cigareta meg fogja erősíteni ezt a benyomását... az ár pedig még vonzóbbá fogja tenni e dobozt. A Sport cigarettát nagy gondnal gyártották; a dohány nem hull ki a cigarettából. Próbálja ki még ma a Sport szivarkát.

20 PARFA SZOPÓKÁS CIGARETTA
24 LEI

KAPRÓL KAPRA

A Paramount az olimpiász alkalmával löncsöt rendez Losangelesben, amelyen minden országból egy személy részt vehet és pedig az, aki elsőnek érkezik az olimpiász városába. A „szerencsés” első együtt fognak ebédelni Marlene Dietrich-hel, Chevalier-val és a többi Paramount sztárokkal és meg fogják tekinthetni a hollywoodi stúdiót munka közben.

Kaliforniában a rendőrség letartóztatta Harold Menjouit, a híres filmszínész nevelt fiát Marjorie Gautier 16 éves milliós lány elgázolása miatt. A nyolcvan mértföldes sebességgel haladó fiatalember ellen emberölés címén eljárás indult.

Losangelesbe távirat érkezett Helsinből, melyben közölték, hogy a finn olimpiákonok első csoportja június végén utra kel Amerika felé. Az első csoport tagjai Nurmi, Lehtinen, Isoholla, Purje, Virtanen és Sjöstedt. Miután a Nemzetközi Atlétikai szövetség még nem döntött arról, hogy Nurmi szerepelhet-e az olimpiáson, nem lehetetlen, hogy a finn csodafutó végül is csak mint kísérő utazik Losangelesbe.

A tíz évvel ezelőtt elsüllyedt Egypt aranykincsét, 26 aranyrudat 20 millió frank értékben az Artiglio olasz hajó buvárijai tegnap felszínre hozták. Az olasz társaság a La Manche csatornán elsüllyedt hajó aranyának 50 és félszázalékát kapja, a többi a francia államkincstárnak járó illeték levonása után annak az angol biztosítótársaságnak jut, amely annak idején kártalálította az Egypt tulajdonosát.

Magyar Színház

Hétfőn és kedden

A VIGSZINHÁZ

vendéglátéka

Evelyn és Ne váljunk el

Szereti Ön ? ! akkor vásároljon a **Sándor** cégnél, Piata Unirii 9. (v. Mátyás király-tér) **márkás** harisnyát, fűrdőruhákat

UJ KELET Legújabb hírek

Argetoianu lekritizálja a kormányát megbuktató Rist-jelentést

Nem a költségvetési deficit csinálja a válságot, hanem a válság termeli ki a költségvetési deficitet -- mondja Argetoianu

Duca szerint a liberális párt meg tudná oldani az állam összes problémáit

Harmincszázalékkal akarják leépitni az állami apparátust a külföldi szakértők

Bucuresti-Bukarest, június 24. Az Adeverul intervjusorozatát kezd mai számában a román közgazdászoktól a Rist-jelentésről. Az első interjú Argetoianu, akinek nyilatkozata annál érdekesebb, mert a Vaida-kormány tudvalevően a Népszövetséghez fordult, amelynek támogatását kérte a Rist-jelentés által tanácsolt átszervezés munkájához.

Jelentéktelen a Rist-jelentés

Argetoianu a következőket mondotta az újságíróknak:

— Abban a helyzetben, amelyben mi élünk, a Rist-jelentésnek semmiféle jelentősége nincsen. Ezt a jelentést bármely közgazdasági professzor és bármely államra vonatkozóan ugyanígy szerkesztette volna meg. Lehet, hogyha nem Rist készíti és nem Romániára vonatkozik, ugy talán engedelmesebb lett volna. de ez nem is lényeges. A 66 oldalas jelentés főkonklúziói a következők:

— Az ország pénzügyi krízise a pénzügyi deficitnek tulajdonítható, amely viszont ama közigazgatás következménye, ami nem felel meg sem a könyvelés, sem nemzetközi konvenciók doktrináris előírásainak.

— A profszornak mindkét állítását helytelennek tartom. Nem a deficit okozza a krízist, hanem a krízis a deficitet. Nem kell elfelejteni, hogy Romániában 1916-ban, tehát 16 éve kezdődött a krízis, azóta veszdünk a szegénység l. A deficit elsősorban annak tulajdonítható, hogy szegények vagyunk, mert lehetetlen normalisan értékesítenünk legfőbb termékünket. Bizonyítja ezt, hogy ha eltekintünk az előző évek deficitjeitől és csak az 1932. évet vesszük elő, konstatalnunk kell, hogy ezt az évet sem tudjuk likvidálni a folyó inkasszóval. Ne felejtjük el, hogy 18 hónap óta nem a jövedelemből fizetnek adót, mert jövedelem nincs, hanem a tőkéből. Amikor mi a Rist-jelentést terveztük, arra számítottunk, hogy majd megtanítanak bennünket, mit kell tennünk a jövőben és arra, hogy majd támogatják az államot kötelezettségeinek a teljesítésében. De a Rist-jelentés megjelenése idején már megváltozott a nyugati konjunktúra és ilyen pénzügyi támogatásról nem lehetett szó.

Argetoianu nyilatkozatához még utóiratként a következőket fűzi:

— A Rist-jelentés tartalmára még rá fogok térni, ha az idő kissé leül. Vannak benne hibák, rossz információk és tévedések, amelyekre reflektálni fogok.

Jön a leépités.

Az Adeverul a kormány genfi jegyzékével kapcsolatban beszélgetést közöl egy kiváló francia politikustól, aki többek között a következőket mondja:

1. Romániának minden körülmények között Genfben kell jönnie.

2. Romániának igénybe kell vennie a külföldi szakértők támogatását az állami apparátus reorganizálása érdekében.

3. Ami a Romániának nyújtandó pénzügyi támogatást illeti, erre ama garancia nélkül, hogy a pénzügyek kezelésének rendszerét a külföldi szakértők kívánságának megfelelően reorganizálják, nem lehet szó.

4. A terv, amelynek alapján a külföldi szakértők ezt a reorganizációt elképzelik, nagyjában a következő:

a) A minisztériumok átszervezése.
b) Az állami apparátus 30 százalékos

leépitése.

c) Az egyenes és közvetett adóinkasszó rendszerének legteljesebb megváltoztatása.

d) Takarékoság az egész vonalon a legvégső határig.

Miért ellenzi Duca a koncentrációt

Bucuresti-Bukarest, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Duca nyilatkozik a Dimineața mai számában. Az újságíróknak arra a kérdésére, miért nem akart a liberális párt belemenni egy koncentrációs kormányba, Duca a következőket válaszolta:

Pénzügyi helyzetünk rendkívül súlyos gazdasági életünk dezorganizációja kétségtelen, a termelés anarchiája egyre nyilvánvalóbb. A legsürgősebb intézkedésekre van szükség. Erre csak egy homogén, határozott programmal bíró egységes kormány képes, amely megfelelő koncepcióval bír. Egy nemzeti kormányban erre nincs semmi kilátás. Az együttműködés azzal a nemzeti parasztpárttal, amelynek állásponjtja több kérdésben ép ellenkezője a liberális párté, csak hosszantartó vitákra vezethetett volna. Már első nap összevesztett volna a kormányba levő pártok és ha meg is egyeznek, ez csak kompromisszumos úton, tehát csak félrendsabályokkal lenne lehetséges. Ez még súlyosbította volna a helyzetet.

A liberálisok mindent megoldanak Duca ezután hangoztatta, hogy a libe-

rális pártnak az összes problémákra megvannak a megfelelő megoldásai, amelyeket azonban csakis ez a párt tud megvalósítani.

Arra a kérdésre, hogy a választások után hajlandó-e Duca egy nemzeti kormányba belépni, a liberális párt elnöke így válaszolt:

— Nem ismerem más pártok inten-cióit, az én állásponptom változatlan marad.

A nemzeti parasztpárt karte-llt kötött az ukránokkal

A nemzeti parasztpárt választási karte-llt kötött az ukránokkal. Az ukrán párt ezt kommünikében közli összes vidéki szervezeteivel és közli, hogy a párt 4 képviselői és 2 szenátor mandátumot fog kapni.

A két liberális párt veszekszik

Bratianu György és Duca liberális pártjai között egyre élesebb a választási harc. A Viitorul azzal vádolja a gheorgistákat, hogy titkos megegyezésük van a kormánnyal, amely nem is harcol ellenük és ez az oka, hogy Bratianu Györgyék nem léptek be az ellenzék közös választási bizottságába.

A Miscarea határozottan cáfolja a Viitorul állítását és ennek bizonyosságául igéri, hogy ezentul állandóan közölni fogja a választási panaszokat, azonban hangsúlyozza, hogy egy pontban tényleg egységes a nemzeti parasztpárt a gheorgista párttal abban, hogy addig folytatják a harcot a liberálisok és Duca ellen, amíg ki nem végzik.

Ujabb véres zavargások voltak a bécsi egyetememen

Bécs, június 24. A bécsi egyetememen péntek délelőtt újabb véres verekedések voltak a nemzeti szocialisták és politikai ellenfeleik között. A verekedés a déká-nátus és a rektori hivatal előtt kezdődött, majd az egyetem előterében folytatódott. A verekedésben több diák, köztük természetesen zsidó diákok is, súlyosan megsebesültek. A verekedések hírére nagy rendőri karhatalom vonult ki, amely az egyetemet megszállotta, a verekedőket szétesztette s az egyetem egész épületét kiürítette.

Patrascanu azzal vádolják, hogy részt vett Gustav Arnold összeesküvésében

Bukarestbe szállítják a vidéken letartóztatott 80 kommunistát. Kolozsváron nem tudták még benyújtani a Dolgozók Blokkjának listáját

Bucuresti-Bukarest, június 24. (Rador.) Mint már közöltük, ma délelőtt kísérték át az ügyészségre a kommunista szervezkedés letartóztatottjait. A rendőrség és sziguranca munkáját ebben az ügyben Eugen Cristescu vezéregazgató irányította, aki sok százoldalas jegyzőkönyvet küldött át az ügyészségre, ahova egyuttal társzekerekkel szállították a lefoglalt 200 féle röpiratot és más nyomtatványokat.

Ami Patrascanu Laurentiu ügyét illeti, már május 1. előtt leaktarták tartóztatni, de akkor eltűnt. Szerdán este vették észre az államrendőrség emberei a Lascar Catargiu utcában, amikor egy autóbá ült és a soffőr segítségével sikerült letartóztatni. Bebizonyítást nyert, hogy Patrascanu Moszkvában és Berlinben járt, ahol pénzt és utasításokat kapott és állandó kapcsolatban volt Gustav Arnoldal. Ő szerkesztette a

legtöbb románnyelvű manifesztumot és röpiratot. Kivüle letartóztatott és az ügyészségre vitték Gustav Arnoldot, feleségét, Máriát, Stelian Voita, Goldmann Béla, Mayer Avram, Chisinevsky Sima, Taciú Joan, Halif Paul, Semisler Emma, Fortu Taru és Cohen Gabriel kommunistákat. Még 80 letartóztatott van a vidéken, akiket az illetékes ügyészségekhez kísérnek át.

A Dolgozók Blokkja kolozsvári listáját még nem nyújtották be a törvényszékhez

Cluj-Kolozsvár, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári Dolgozók Blokkja még mind a mai napig nem nyújtotta be listáját a törvényszékhez. A listán szerepeltetett emberek nagyrésze letartóztatásban van, az ajánlók és a blokk egész vezetősége szintén. Péntek délben dr. Cseke Károly közjegyző megjelent dr. Andrei törvényszéki elnöknel, akivel hosszabb tárgyalásokat folytatott a Dolgozók Blokkja listájának ügyében. A közjegyző az összes kolozsvári közjegyzőknek azt a véleményét tolmácsolta, hogy a közjegyző írodák nem zárkozhatnak el a Dolgozók Blokkja listájának hitelesítése előtt. A tárgyalásokról sem Andrei törvényszéki elnök, sem Cseke dr. nem nyilatkoztak. A listát azonban még a pénteki napon nem nyújtották be a törvényszékhez.

Az osztrák kliring szerződés előnyei

Bucuresti-Bukarest, június 24. Az osztrákokkal kötött clearing-szerződés nagyfontosságú kedvezményt nyújt a román importőröknek és exportőröknek. Arról van szó, hogy megengedték az importőröknek, hogy Bécsben fizetendő tartozásukat román exportőröknek leljen fizethessék, akik így Ausztriától járó silling követelésük helyett lejt kapnak. A rendelkezés nagy meglepetést keltett, úgy az importőrök, mint az exportőrök között.

Száztízmillió lej investícióval 2000 kilógramra emelhető Románia évi aranytermelése

Bucuresti-Bukarest, június 24. A pénzügyminisztériumban tegnap délután értekezletet tartott az a bizottság, amelyet a romániai aranytermelés ellenőrzésére küldtek ki. A bizottság megállapította, hogy 1931-ben 382 kg. aranyat termeltek, a folyó évben a termelt mennyiség előreláthatólag mintegy 700 kg. lesz. Konstatalta a bizottság, hogy 110 millió lej beruházással, amely összeg 3 éven belül amortizálható lenne, évi 2000 kilógramra volna felemelhető a termelés. A kormány a tegnapi minisztertanácsban elhatározta, hogy a Banca Nationalától fogja kérni ennek az összegnek az előlegezését, annál is inkább, mert a Nemzeti Bank érdeke is az aranyfedezet nagyobb mérvű emelése.

Ujra kedvezőbb fordulatot vett az osztrák kölcsön ügye

Lausanne, június 24. Beavatott helyről származó információk szerint az osztrák kölcsön ügye újra kedvezőbb fordulatot vett. Végső döntés szombatra várható, amikor Herriot megtárgyalja a kölcsönben való részvétel ügyét a francia minisztertanácsban minisztertársaival.

Bécsben a transzfermoratóriumot még nem proklamálták, de ez csak halasztást jelent s nem a napirendről levételt, mert kölcsön hiányában kénytelenek lesznek megjelentetni a moratóriumrendeletet.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. sz. Telefon 9-77.

Taxa postálá-
latite in num.
No. 224.716 929.

Szerkes-
és kiad-
ta-
16.

a Baron L. Pop (v. Brassai u.)
telefon: 9-77. Előfizetési
lavonta 110, negyedévre 3
évre 600, egészévre 1200 le-
jűldre: H-enta 1. negyed-
évére 6, egészévre 10 doll-
letesek díjszabás szerint.
KELET az erdélyi és
sidóság eg. en napilapi
eink utánnnyomását csak
rás megjelölésével engedjü

Öt kell jegyezni

pól kell jegyezni márván-
g fémlapra kell önteni a
ára a göttingeni egyete-
vét, Riecke professzor u-
en éli fizikai életét Néme-
relleme valahol a francia
yain borong.

Dr. Riecke tanár ur rek-
en ugyanis felhívást bocsá-
tíniai ifjusághoz intézve,
nál és tartalmánál fogva
eltett.

Mi volt a hang és mi vo-
A felhívás hangja határ-
vált, ahogy az elvárható
mélto egyetem vezető egy-
almazta pedig a kivá-
lakság „bizonyos csoport-
nyilvános helyiségekben
tanuló ifjakhoz méltatlan
nak mértékétlenül és ne-
nyokat, mert ez a legko-
a többi diák tekintélyét.

Ugyanezért más feljeg-
van a német közéletnek,
tességi feljegyezni valójá,
fizikus ugyanis pontos
hogy a németországi „Ja-
háború” átlagosan napon-
élettel követel és a polg-
ismerhetetlen tendenciá-
szám napról-napra szapor-
Ilyen viszonyok között
márványra, vagy acéltá-
Riecke professzor neve,
nyel- nevében kevesebb a
őnevelést ajánl a serdül-
fuságnak?

De méltatlan

A szabály az volt, ho-
teljesen szabadok leszne-
A kivétel pedig, hogy
kezélt fojt el minden kilé-
akár baloldaltól jöjjön is

Egyelőre főleg ez a
szabályt alátámasztani,
gedtessék meg nekünk e-
— nagyonis egyoldaluan
A Dolgozók Blokkját
akadályozzák abban, ho-
letegyék. Holott — bár
ugyan baloldaliak — a
legnagyobb rabulisztika
lengének nevezni.

Ezzel szemben még e-
sem futott be a szerke-
hogy akár a cuzistáka-
dát megakadályozták
tételben. Ami — a
recept értelmében —
lengésnek volna minősí-
Et pour cause!

De még arról sem
akár egy cuzista, vagy
test is feltartóztatnak
Holott a zsidó vagyon-
díkálni legalább olyan
kedet, mint például je-
követni a bíróság előtt

A kormánynak tudn-
szélsőbb legalább
ellenfele a demokráti-
nak, mint a szélsőb-
szembeni erőszakossá-
sonló eszközöket köv-
szélsőjokban szemben

Igy azonban egys-
marad. Szépségtől
amelynek relativitását
a maga hasznát lefö-
A demokrácia nagy

A kiátkozott M

Nem értünk a teoló-
voszláv teológiához.

Eppen ezért nem le-
va arra, hogy kritik-
konstantinápolyi pat-
dése felett, hogy a
pát, aki történetesen
gy pravoszláv hitű -
keleti anyaszentegyh-
Minden teológiától
ban ezt a kiátkozást
lehet. Helyeselnünk
kérdésnek és híval